

SLIKA STANJA POTREBA MLADIH U GRADU VUKOVARU

prosinac 2011. godine

Sadržaj

UVOD	3
Pozadina istraživanja	
1. ISTRAŽIVANJE EUROPSKOG DOMA VUKOVAR	7
I. Uvod	
II. Svrha i cilj istraživanja	
III. Metodologija istraživanja	
IV. Prikaz anketnih podataka	
V. Analiza podataka	
VI. Rezultati istraživanja	
2. ISTRAŽIVANJE MIROVNE GRUPE MLADIH VUKOVAR	32
I. Uvod	
II. Svrha i cilj istraživanja	
III. Metodologija istraživanja	
IV. Prikaz anketnih podataka	
V. Analiza podataka	
VI. Rezultati istraživanja	
3. ISTRAŽIVANJE INFO CENTRA ZA MLADE VUKOVAR	38
I. Uvod	
II. Svrha i cilj istraživanja	
III. Metodologija istraživanja	
IV. Prikaz anketnih podataka	
V. Analiza podataka	
VI. Rezultati istraživanja	
4. ZAKLJUČAK	60
5. PREPORUKE	61

UVOD

Pozadina istraživanja

Nacionalnim programom za mlade od 2009. do 2013. godine (u daljnjem tekstu: *Program*) koji je donesen 2009. godine u Republici Hrvatskoj temeljem Zaključka Vlade RH od 2. srpnja 2009. godine određen je smjer nacionalne politike za mlade¹ - prioriteta i mjera kojima se današnjim generacijama mladih žele osigurati životni uvjeti, izgledi i mogućnosti u zemlji i Europskoj uniji. U cilju poboljšanja ukupnog društvenog položaja mladih u Republici Hrvatskoj, *Program* definira dugoročno obvezivanje u osiguravanju i ostvarivanju socijalnih, obrazovnih, odgojnih, kulturnih, materijalnih i ostalih uvjeta za trajnu dobrobit mladih te njihovo aktivno, potpuno i odgovorno sudjelovanje u društvenoj zajednici.² Temeljem prethodno provedene analize o učinkovitosti mjera i aktivnosti implementiranih *Nacionalnim programom djelovanja za mlade za period 2006. – 2008. godine*, opći cilj novog *Programa* nužno predmnijeva „unaprjeđenje ukupnih aktivnosti tijela državne uprave i javnih ustanova koje svojim djelokrugom i nadležnostima pridonose rješavanju potrebe mladih te podizanju kvalitete njihova života.”³

Stoga je temeljem *Programa* i *Zakona o savjetu mladih*,⁴ Vukovarsko-srijemska županija donijela *Odluku o osnivanju Savjeta mladih Vukovarsko-srijemske županije*⁵ te je isti oformljen na konstituirajućoj sjednici 13. listopada 2009. godine. *Savjet mladih Vukovarsko-srijemske županije*⁶ (u daljnjem tekstu: *Savjet mladih VSŽ*) postaje savjetodavnim tijelom Županijske skupštine VSŽ i na taj način aktivno uključuje mlade u javni život županije. U okviru svog djelokruga rada *Savjet mladih*

---

¹ *Program* u uvodnom dijelu navodi kako je Zaključkom Vlade RH od 16. travnja 2009. godine prihvaćeno Objedinjeno izvješće o provedbi Nacionalnog programa djelovanja za mlade za razdoblje od 2006. do 2008. godine u kojem su prikazana sva pozitivna iskustva stečena tijekom njegove provedbe a na temelju čega je sada definiran opseg i sadržaj predloženih mjera i aktivnosti u novom Programu za period 2009. – 2013. godine.

² *Program* to ističe u skladu i temeljem čl. 62. Ustava RH u kojem se država obvezuje na zaštitu mladih te na stvaranje gore navedenih uvjeta za njihov dostojan život.

³ *Nacionalni program za mlade od 2009. do 2013. godine*, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti RH, 2009. str. 13.

⁴ NN br. 23/07.

⁵ Službeni vjesnik VSŽ br. 21/08.

⁶ 24. rujna 2009. godine doneseno je Rješenje o imenovanju Savjeta na mandat od 2 godine. Savjet broji 11 članova uključujući predsjednika i dva zamjenika. U funkciji je savjetodavnog tijela Županijske skupštine. Izvor: www.savjetmladihvsz.com. Pristup ostvaren: 15. prosinca 2010. godine.

VSŽ razmatra problematiku vezanu uz mlade i rad mladih u savjetu te raspravlja i donosi odluke kojima zastupa interese mladih u djelokrugu rada predstavničkog tijela VSŽ. Svojim radom i odlukama Savjet mladih VSŽ te aktivnim sudjelovanjem u donošenju akata predstavničkog tijela VSŽ izravno utječe na provedbu onih politika koje su od interesa za mlade a koje unapređuju njihov položaj i status na području Vukovarsko-srijemske županije. Na svojoj prvoj sjednici, održanoj 9. prosinca 2009. godine, Savjet mladih VSŽ donosi Poslovnik o radu i Program rada za 2010. godinu.⁷ Program rada za 2010. godinu Savjet mladih VSŽ definira kroz provedbu aktivnosti u okviru šest razvojnih *smjernica*:

- a. obrazovanje,
- b. zapošljavanje,
- c. aktivizam i suradnja sa drugim udrugama,
- d. formiranje savjetodavnih tijela,
- e. šport i zdravlje,
- f. aktualni problemi.

Prioritete koji su definirani prema gore navedenim smjernicama su sljedeći:

I. obrazovanje mladih

- *prioritet 1*: osiguranje jednakog pristupa i prava na obrazovanje (osnovno, srednje i visoko) bez obzira na socijalni status,
- *prioritet 2*: osiguranje i poticanje sustavnog stipendiranja mladih od strane županije i privatnih/poslovnih subjekata,
- *prioritet 3*: osiguranje i poticanje kreditiranja u svrhu obrazovanja mladih, i
- *prioritet 4*: razvoj sustavne suradnje sa Veleučilištem u Vukovaru.

II. zapošljavanje mladih

- *prioritet 1*: pružanje potpore razvoju ideja za poboljšanje zapošljavanja i poduzetništva mladih,
- *prioritet 2*: osiguranje potpore poduzetnicima početnicima kroz izgradnju odgovarajuće infrastrukture savjetodavnih institucija i materijalna sredstva potpore, i
- *prioritet 3*: razvoj sustavne suradnje sa Hrvatskim zavodom za zapošljavanje.

III. suradnja sa udrugama i aktivizam mladih

- *prioritet 1*: razvoj sustavne suradnje sa drugim udrugama,
- *prioritet 2*: razvoj i poticanje aktivizma i volonterizma mladih, i
- *prioritet 3*: osiguranje odgovarajućih materijalnih i prostornih uvjeta za rad i aktivno djelovanje mladih.

---

⁷ Poslovnik o radu i Program rada Savjeta mladih VSŽ doneseni su temeljem Zakona o savjetu mladih (NN br.23/07) te Odluke o osnivanju Savjeta mladih Vukovarsko-srijemske županije (Sl. vjesnik VSŽ br. 21/8).

IV. savjetodavna tijela za mlade

- *prioritet 1:* osnivanje savjetodavnog tijela za mlade (za profesionalno pružanje potpore i pomoći mladima), i
- *prioritet 2:* osiguranje sustavne edukacije i informiranje mladih o ovisnosti, spolnom odgoju, osnivanju obitelji, Domovinskom ratu.

V. šport i zdravlje mladih

- *prioritet 1:* osiguranje infrastrukturnih i materijalnih uvjeta za razvoj športa i zdravog načina života mladih, i
- *prioritet 2:* pružanje financijske potpore slabo razvijenim klubovima i športovima za mlade.

VI. aktualni problemi

- *prioritet 1:* umrežavanje *Savjeta mladih VSŽ* sa ostalim savjetima u postizanju zajedničkih ciljeva i rješavanju aktualnih problema mladih, i
- *prioritet 2:* osmišljavanje i provođenje zajedničkih projekata i programa sa drugim udrugama i savjetima.

Za aktivnosti koje proizlaze iz gore navedenih smjernica i prioriteta, *Savjet mladih VSŽ* ima osigurana sredstva iz godišnjeg proračuna Vukovarsko-srijemske županije čiji iznos se temelji na financijskom planu provedbe *Programa*.

Slijedom navedenog, Grad Vukovar je potaknut projektima civilnoga društva za mlade započeo proces izgradnje sustavne potpore razvoju osnovne društvene infrastrukture (materijalne i financijske) za rad mladih u Vukovaru.⁸ Na 13. sjednici Gradskoga vijeća održanoj 6. prosinca 2010. godine, gradska uprava donosi *Odluku* o pokretanju postupka izbora članova Gradskog savjeta mladih Grada Vukovara i *Javni poziv* za predlaganje kandidata/kinja za izbor članova/ica Gradskog savjeta mladih Grada Vukovara.⁹ Međutim, do formiranja *Gradskog savjeta mladih Grada Vukovara* dolazi tek u srpnju 2011. godine nakon dva neuspjela pokušaja.¹⁰ Stoga,

---

⁸ Iako je Odluka o osnivanju Gradskog savjeta mladih Grada Vukovara donesena još 2009. godine. (Službeni vjesnik Grada Vukovara br. 4/09).

⁹ Na temelju članka 5. stavka 3. Odluke o osnivanju Gradskog savjeta mladih Grada Vukovara (Službeni vjesnik Grada Vukovara br. 4/09) i članka 32. stavka 1. točke 30. Statuta Grada Vukovara (Službeni vjesnik Grada Vukovara 4/09), Gradsko vijeće Grada Vukovara je na 13. sjednici održanoj 6. prosinca 2010. godine donijelo Javni poziv za predlaganje kandidata/kinja za izbor članova/ica Gradskog savjeta mladih Grada Vukovara. Isto tako, na temelju članka 8. stavak 1. Zakona o savjetima mladih (NN 23/07) i članka 5. stavka 1. Odluke o osnivanju Gradskog savjeta mladih Grada Vukovara (Službeni vjesnik Grada Vukovara br. 4/09) i članka 32. stavak 1. točke 30. Statuta Grada Vukovara (Službeni vjesnik Grada Vukovara 4/09), Gradsko vijeće je na 13. sjednici održanoj 6. prosinca 2010. godine donijelo Odluku o pokretanju postupka izbora članova Gradskog savjeta mladih Grada Vukovara.

¹⁰ 8. srpnja 2011. godine uspješno je održana konstituirajuća sjednica Gradskog savjeta mladih Grada Vukovara u okviru i uz potporu upravnog odjela za društvene djelatnosti, zdravstvo, socijalnu skrb, branitelja i nacionalne manjine te su izabran predsjednik i zamjenici i usvojen poslovnik o radu na radnom sastanku članova savjeta.

sljedeći korak u izgradnji sustava potpore za rad mladih u gradu nakon konstituiranja Gradskog savjeta mladih Grada Vukovara podrazumijeva izradu temeljnih planskih dokumenata, a izložena istraživanja i rezultati udruga civilnoga društva u Vukovaru direktan su njihov doprinos u jasnom definiranju učinkovitog i djelotvornog *Programa za mlade*. Empirijska istraživanja udruge Europski dom Vukovar, Info centra za mlade Vukovar i Mirovne grupe mladih „Dunav“ koja su provedena tijekom 2010. godine na populaciji mladih u gradu Vukovaru omogućit će jasno formuliranje razvojnih smjernica, prioriteta i mjera kao i aktivnosti koje u sinergiji sa gore navedenim nacionalnim i županijskim programima za mlade, mogu uspješno artikulirati potrebe i djelovanje mladih.

1. ISTRAŽIVANJE EUROPSKOG DOMA VUKOVAR¹¹

I. Uvod

Europski dom Vukovar temeljem svoje *Strategije*¹² razvoja putem godišnjih *Operativnih planova rada*¹³ sustavno provodi projekte u kojima radi sa i za potrebe mladih Grada Vukovara i Vukovarsko-srijemske županije. Projekt *Mladi u jačanju vukovarske zajednice*¹⁴ je jedan od takvih projekata kojega je udruga provela tijekom 2010. godine. U suradnji sa udrugom Mi iz Splita i u partnerstvu s Uredom Visokog povjerenika UN-a za izbjeglice (UNHCR) u Zagrebu, aktivnosti su se provele uz financijsku potporu UN-ovog Fonda za ostvarivanje Milenijskih ciljeva razvoja za 21. stoljeće (MGD-F). Jedna od aktivnosti bila je i provođenje *istraživanja potreba mladih Grada Vukovara* kako bi se izradio *Program za rad s mladima*. Rezultati istraživanja izloženi su u nastavku ovoga rada.

II. Svrha i cilj istraživanja

Projekt *Mladi u jačanju vukovarske zajednice* (u okviru kojega se nalazi i aktivnost provođenja istraživanja o potrebama mladih u gradu Vukovaru u svrhu izrade programa za rad s mladima) svoj dugoročni cilj usmjerava ka jačanju socijalne kohezije vukovarskoga društva kroz suradnju različitih skupina mladih. Glavni cilj projekta je dvojak. S jedne strane projektom se želi poticati mlade na aktivno djelovanje u zajednici putem iniciranja procesa i organiziranja osnivanja Vijeća mladih. A s druge strane, želi se unaprijediti suradnja različitih skupina mladih/klubova mladih sa lokalnom samoupravom u svrhu promoviranja njihovih potreba i aktivnosti.

U tom kontekstu, kako bi se osiguralo ostvarivanje zacrtanih ciljeva, provedeno je planirano istraživanje potreba mladih u gradu Vukovaru u okviru projektne aktivnosti

---

¹¹ Ovo istraživanje je objavljeno u 6. vukovarskom zborniku OMH Vukovar, u Vukovaru 2011. godine.

¹² *Strategija za razdoblje 2008. – 2020.*, Europski dom Vukovar, rujan 2007., Vukovar.

¹³ *Operativni plan rada za 2009. godinu* i *Operativni plan rada za 2010. godinu*

¹⁴ Projekt *Mladi u jačanju vukovarske zajednice* prihvaćen je temeljem provedenog natječaja *Bridging Gaps Building Sustainable Communities in the Arias of the Special State Concern – 2010.* od strane udruge Mi iz Splita i MDG Achievement Fund. Program se provodi u sklopu UN-ovog Fonda za ostvarivanje Milenijskih ciljeva razvoja za 21. stoljeće (MDG-F). U Hrvatskoj je program vezan za postizanje 3 nacionalna Milenijska cilja razvoja: suzbijanje siromaštva, obrazovanje za sve i ravnopravnost spolova. Fond financira španjolska Vlada od 2006. godine.

br. 1. Istraživanje je provedeno u *svrhu* i za potrebe izrade programa za rad s mladima u gradu Vukovaru. *Cilj* je istraživanja da se na temelju dobivenih podataka i analiziranih rezultata, jasno definira temeljni okvir potreba kao i djelokrug rada mladih u gradu Vukovaru koji će osigurati izradu učinkovitog i djelotvornog Programa za mlade u 2011. godini.

III. Metodologija istraživanja

Europski dom Vukovar je proveo empirijsko istraživanje u razdoblju od listopada do prosinca 2010. godine na uzorku od 400 ispitanika. Ciljanu populaciju čine mlade osobe od 16 do 22 godine koje se školuju u Vukovaru, a to su učenici srednjih škola (gimnazija, ekonomska škola, strukovna škola i tehnička škola) i studenti Veleučilišta. U svakoj školi i veleučilištu je anketirano 80 osoba. Istraživanje je provedeno kvalitativnom metodom – anketno terensko istraživanje otvorenog tipa. Provedeno je i testiranje upitnika kroz radionice sa mladima u razdoblju od lipnja do kolovoza 2010. godine na temu definiranja njihovih konkretnih potreba u zajednici. Upitnik sadrži 10 pitanja koja se odnose na istraživanu temu, anketa je anonimna i bez pitanja koja se odnose na socio-demografska obilježja ispitanika. Od ukupno 10 pitanja, sva su sa zatvorenim odgovorima, međutim ostavljen je na kraju upitnika prostor za iznošenje osobnog mišljenja vezanog uz temu (ako mišljenje ispitanika nije obuhvaćeno pitanjima ove ankete). Upitnik je izradila Sandra Cvikić, djelatnica Područnoga centra Vukovar, Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar.

Terenski dio istraživanja provelo je 5 anketara (mladih volontera). Upravni odjel za društvene djelatnosti, zdravstvo, socijalnu skrb, branitelje i nacionalne manjine Grada Vukovara, je ishodio odobrenje za provođenje istraživanja te su škole i ravnatelji s osobljem unaprijed upoznati sa zahtjevima ankete. U suradnji sa nastavnim osobljem Gimnazije Vukovar, Ekonomske škole, Strukovne škole Vukovar, Tehničke škole Nikola Tesla i Veleučilišta Vukovar anketiranje je uspješno provedeno. Prethodno je, kako je to predviđeno i u projektu,¹⁵ organizirana jednodnevna

---

¹⁵ *Aktivnost 1*: Istraživanje potreba mladih u svrhu izrade programa za rad sa mladima. *Podaktivnosti*: a) priprema upitnika i anketara – obuhvaća kontaktiranje potencijalnih anketara, utvrđivanje vremenske odrednice, i formiranje anketnog upitnika; b) trening za anketare – organizirat ćemo jednu jednodnevnu radionicu za sve anketare, te jednu jednodnevnu radionicu za prikupljanje popunjenih upitnika; i c) Anketiranje – organizirat ćemo provedbu upitnika na uzorku od 400 mladih. Prema projektu *Mladi u jačanju vukovarske zajednice*.

radionica za sve anketare te ih se informiralo o osnovnim pretpostavkama istraživanja i definiranog upitnika i osposobilo za provođenje ankete za odabranu populaciju mladih.¹⁶ Nakon što je anketiranje završeno, organizirana je još jedna jednodnevna radionica za sve anketare kako bi se objedinili podaci i prikupili popunjeni upitnici.¹⁷ Kako je već spomenuto, u istraživanju je korištena metoda ankete gdje je predviđeni uzorak bio 400 ispitanika, a ostvaren je 395. Kako za potrebe ovoga istraživanja Europski dom Vukovar nije imao ovlasti i mogućnosti dobiti točan popis učenika/studenata u Vukovaru (3 srednje škole, 1 gimnazija, 1 veleučilište) za vrijeme provođenja ankete, odabrana metoda u tom slučaju bila je uzorkovanje putem slučajnoga sustavnog uzorka. To je jedina tehnika među probabilističkim uzorkovanjima kojom se može obaviti uzorkovanje i bez popisa populacije koja se proučava.¹⁸ Ciljanu skupinu mladih koja je ovim istraživanjem ispitana čine u svakoj školi razredi na jeziku nacionalne manjine (srpskom) i hrvatskome jeziku i to kako slijedi:

- po dva razreda na srpskom i hrvatskom jeziku u Gimnaziji Vukovar,
- po tri razreda na srpskom i hrvatskom jeziku u Tehničkoj školi Nikola Tesla,
- po tri razreda na srpskom i hrvatskom jeziku u Ekonomskoj školi, i
- po dva razreda na srpskom i hrvatskom jeziku u Strukovnoj školi.

Studenti na Veleučilištu Vukovar kao ciljane skupine pripadali su različitim godinama studija i studijskim programima, a nastava se obavlja na hrvatskome jeziku za sve učenike.

U odnosu na svrhu, ciljeve i metodu ovoga istraživanja, potrebno je istaknuti da će se na temelju prikupljenih odgovora (podataka) dobiti reprezentativna slika o tome:

- koliko su mladi informirani i znaju o sustavu koji postoji u RH za rad i djelovanje mladih (Pitanja br. 1, 2 i 3);
- koliko su mladi informirani i znaju je li taj sustav implementiran u Vukovaru i koji sadržaji, prostor i organizacije mladih već postoje u gradu (Pitanja br. 4, 5, 6, 7, 8 i 9); i
- do koje razine i koliko su mladi zainteresirani i sposobni aktivno se angažirati u radu i ostvarivanju svojih prava kao i zadovoljavanje

---

¹⁶ Radionica je održana 16. listopada 2010. godine.

¹⁷ Radionica je održana 26. listopada 2010. godine.

¹⁸ Milas, G. (2005), *Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima*, Naklada Slap, Zagreb.

društvenih potreba u Vukovaru (Pitanje br. 10 i izneseno osobno mišljenje).

IV. Prikaz anketnih podataka

Koliko su mladi informirani i znaju o sustavu koji postoji u RH za rad i djelovanje mladih (Pitanja br. 1, 2 i 3)

Kako bi se utvrdila razina informiranosti i znanja o sustavu koji postoji u Republici Hrvatskoj za rad i djelovanje mladih, istraživanjem su prikupljeni odgovori mladih u Vukovaru na sljedeća pitanja:

1. Znaš li što je *Nacionalni program za mlade od 2009. do 2013. godine*?
  - a) znam
  - b) ne znam
  - c) znam što je ali nisam dobro upoznat sa pojedinostima
  - d) ne znam i ne zanima me što je taj dokument
2. Znaš li što je *Zakon o savjetima mladih*?
  - a) znam
  - b) ne znam
  - c) znam što je ali nisam dobro upoznat sa pojedinostima
  - d) ne znam i ne zanima me što je taj dokument
3. Kako mladi u Hrvatskoj mogu organizirati svoje aktivnosti i djelovanje u lokalnoj zajednici? Mogu se organizirati kao ...
  - a) Klubovi mladih
  - b) Vijeća mladih
  - c) Savjeta mladih
  - d) Sve gore navedeno.

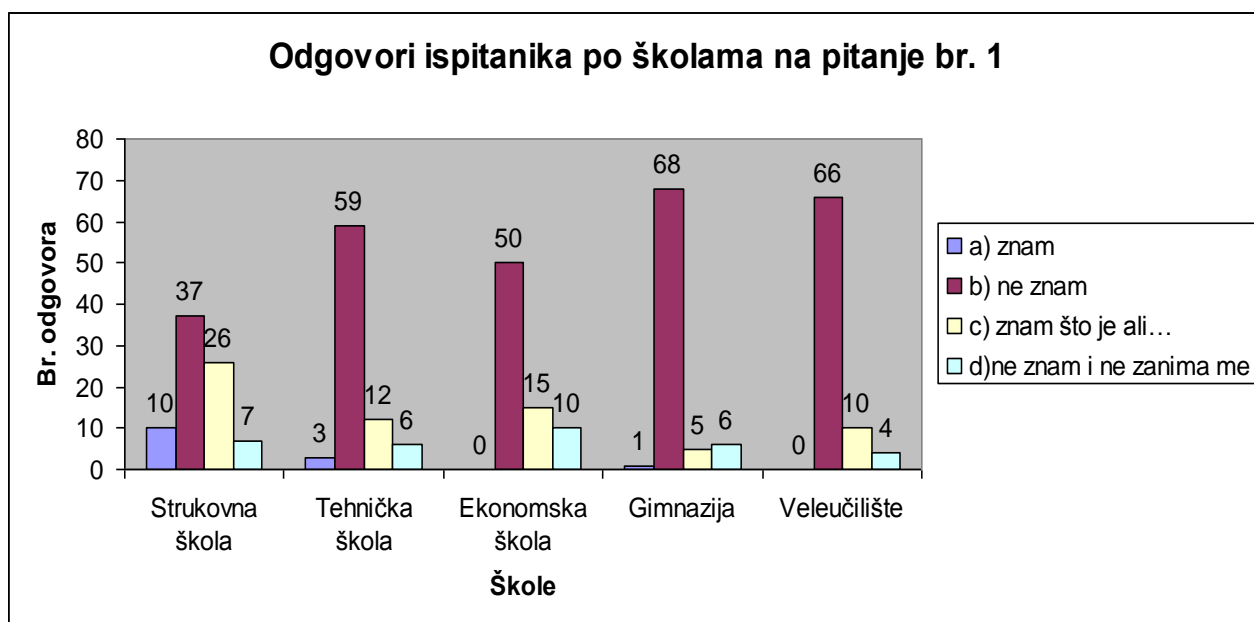
Tablica br. 1 daje prikaz prikupljenih podataka na temelju odgovora ispitanika na gore navedena pitanja.

Tablica br. 1

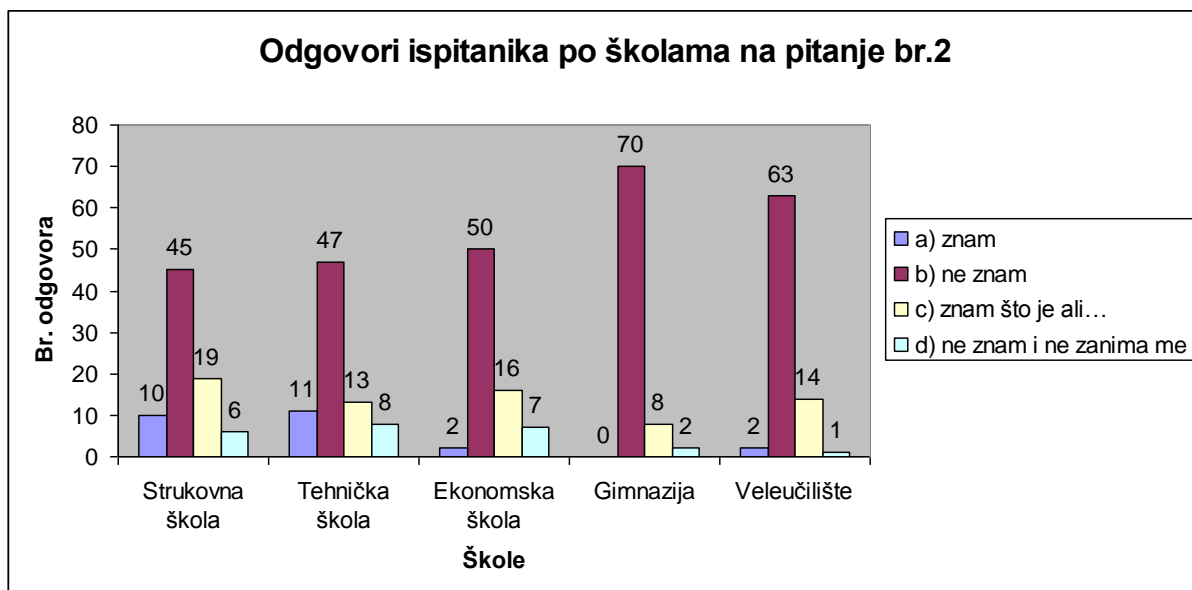
Pitanja / Odgovori	Strukovna škola	Tehnička škola	Ekonomska škola	Gimnazija	Veleučilište	Ukupno	
Br. 1	a	10	3	0	1	0	14
	b	37	59	50	68	66	280
	c	26	12	15	5	10	68
	d	7	6	10	6	4	33
Br. 2	a	10	11	2	0	2	25
	b	45	47	50	70	63	275
	c	19	13	16	8	14	70
	d	6	8	7	2	1	24
Br. 3	a	31	44	26	44	33	178
	b	4	5	14	3	1	27
	c	5	2	3	0	3	13
	d	40	27	21	33	33	154

Podaci iz Tablice br. 1 grafički su prikazani kako slijedi:

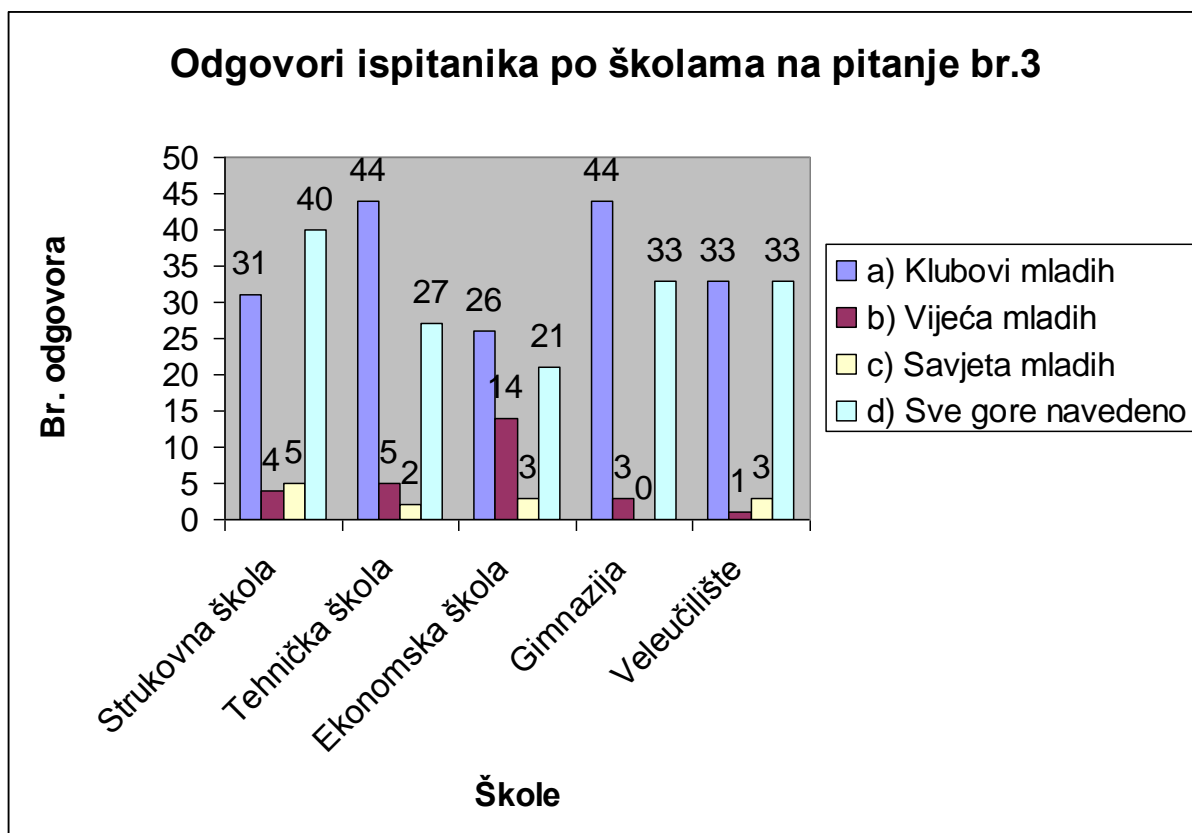
Grafikon br. 1

Grafikon br. 2

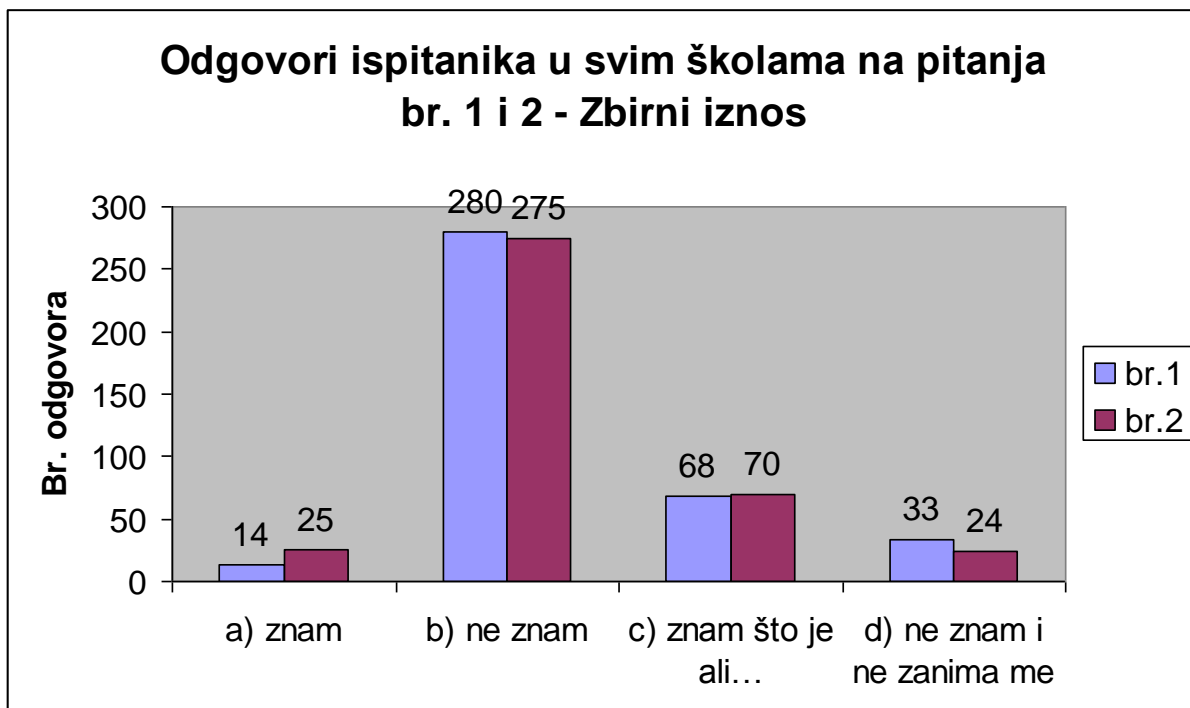

Grafikon br. 3

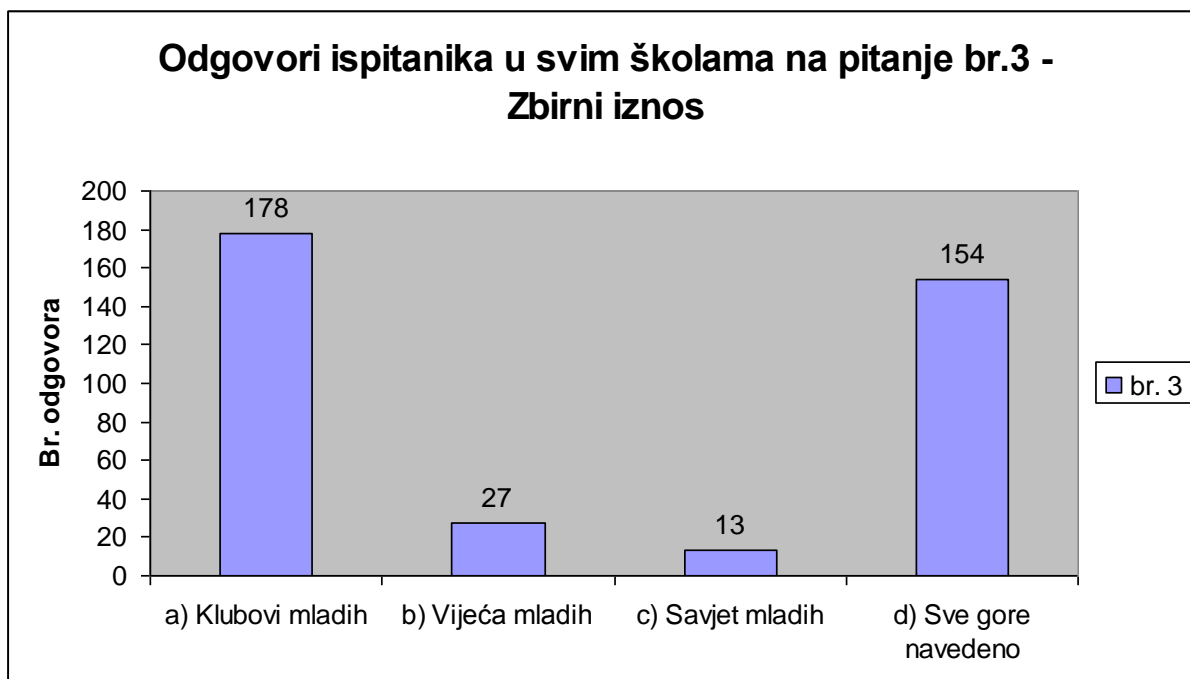

Dva sljedeća grafička prikaza daju opću sliku (zbirni iznos) odgovora ispitanika i to kako slijedi:

Grafikon br. 4

Grafikon br. 5

Koliko su mladi informirani i znaju je li taj sustav implementiran u Vukovaru i koji sadržaji, prostor i organizacije mladih već postoje u gradu (Pitanja br. 4, 5, 6, 7, 8 i 9)

Kako bi se utvrdila razina informiranosti i znanja je li sustav koji postoji u Republici Hrvatskoj za rad i djelovanje mladih implementiran u Gradu Vukovaru, istraživanjem su prikupljeni odgovori mladih na sljedeća pitanja:

4. Postoje li u Vukovaru klubovi mladih ili neke druge udruge mladih?
  - a) da
  - b) ne
  - c) ne znam
5. Postoji li u Vukovaru Vijeće mladih?
  - a) da
  - b) ne
  - c) ne znam
6. Postoji li u Vukovaru Savjet mladih?
  - a) da
  - b) ne
  - c) ne znam
7. Postoje li odgovarajući kulturno-edukativni programi za mlade u Vukovaru?
  - a) da
  - b) ne
  - c) ne znam
8. Postoje li odgovarajući športsko-rekreativni programi za mlade u Vukovaru?
  - a) da
  - b) ne
  - c) ne znam
9. Postoje li primjereni prostori i prostorije za rad i djelovanje mladih u Vukovaru?
  - a) da
  - b) ne
  - c) ne znam

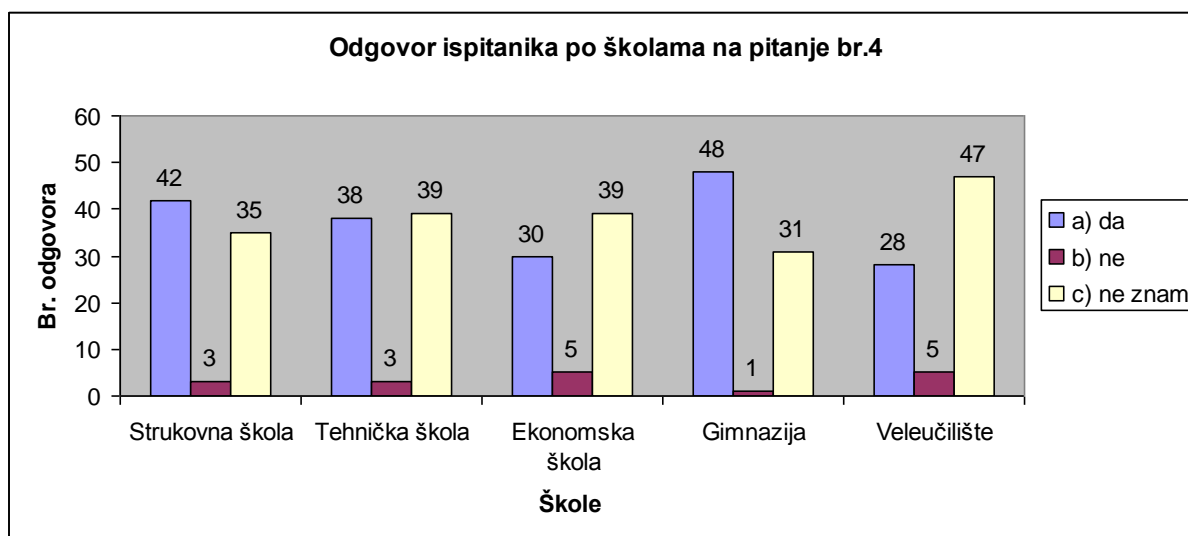
Tablica br. 2 daje prikaz prikupljenih podataka na temelju odgovora ispitanika na gore navedena pitanja.

Tablica br. 2

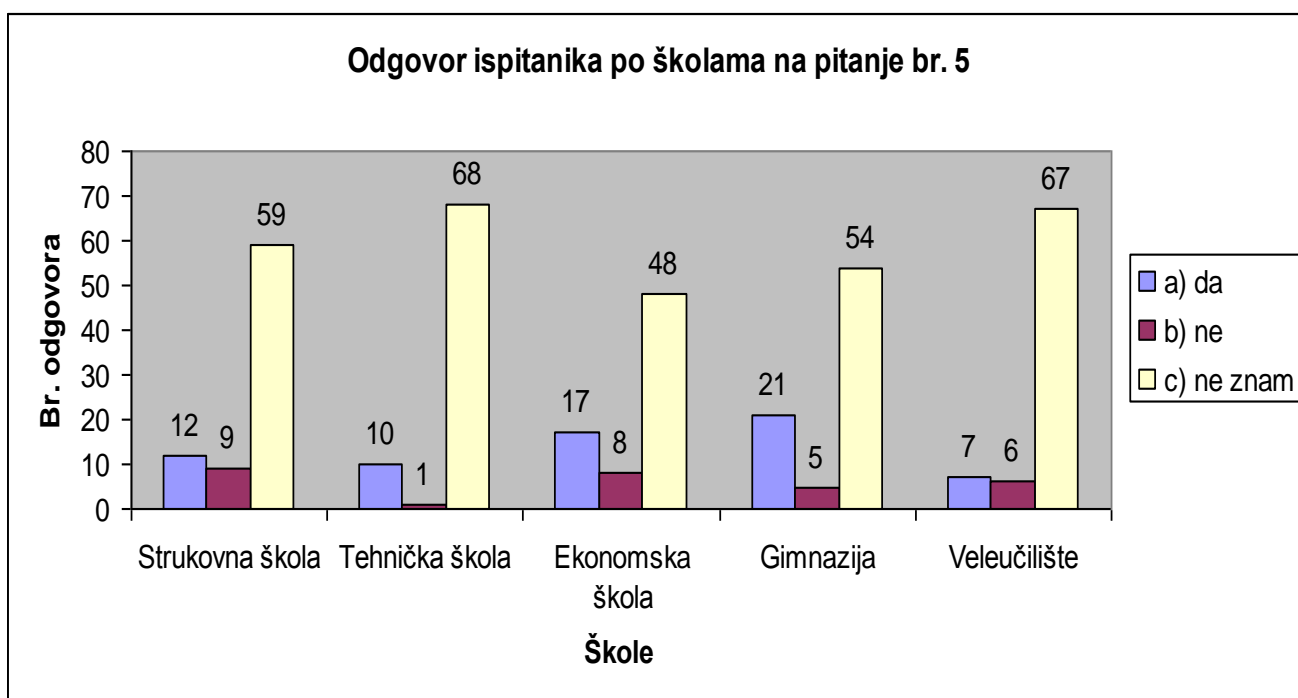
Pitanja/ Odgovori	Strukovna škola	Tehnička škola	Ekonomska škola	Gimnazija	Veleučilište	Ukupno	
Br.4	a	42	38	30	48	28	186
	b	3	3	5	1	5	17
	c	35	39	39	31	47	191
Br.5	a	12	10	17	21	7	67
	b	9	1	8	5	6	29
	c	59	68	48	54	67	296
Br.6	a	11	3	12	4	2	32
	b	8	4	9	8	8	37
	c	61	72	54	68	70	325
Br.7	a	16	19	18	36	17	106
	b	11	7	11	15	54	98
	c	53	53	46	39	9	200
Br.8	a	39	48	36	46	48	217
	b	6	0	13	15	9	43
	c	35	30	26	19	23	133
Br.9	a	24	20	12	21	14	91
	b	10	7	22	29	16	84
	c	46	51	41	30	50	218

Podaci iz Tablice br. 2 grafički su prikazani kako slijedi:

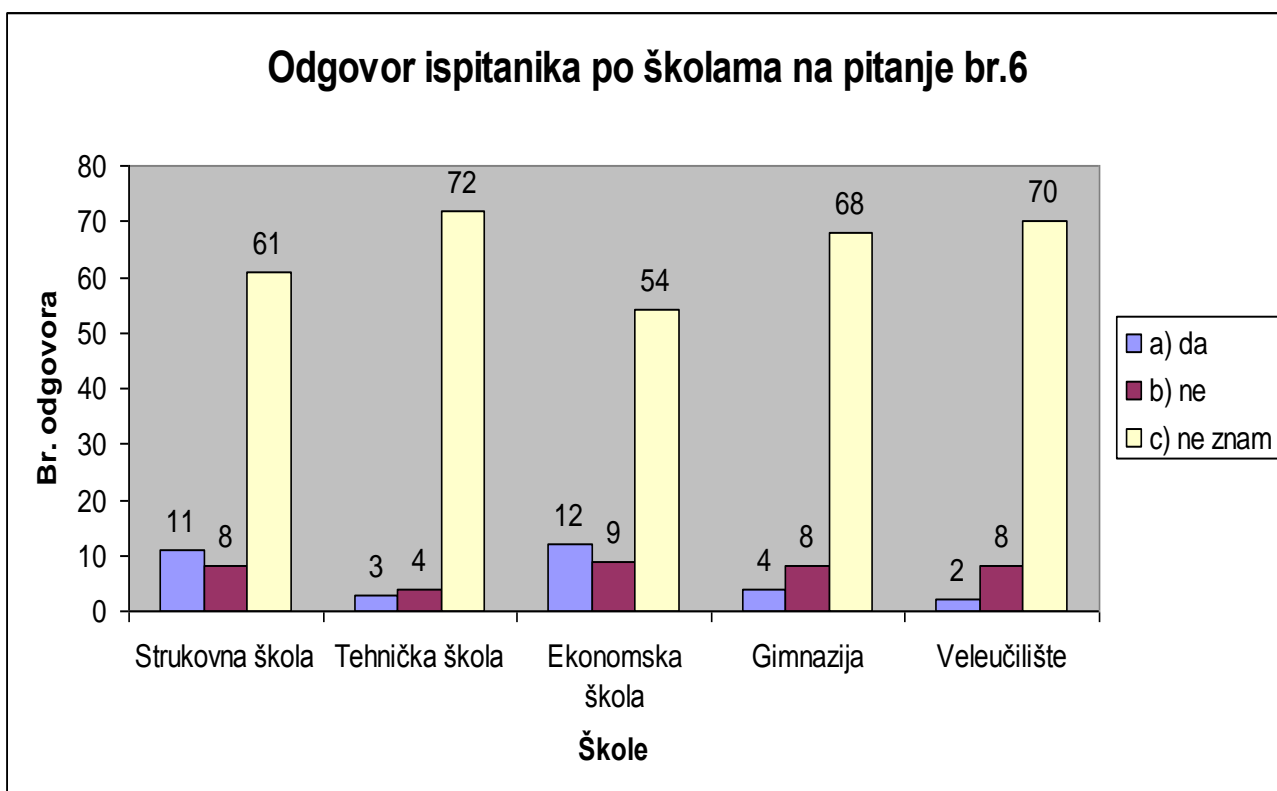
Grafikon br. 6

Grafikon br. 7

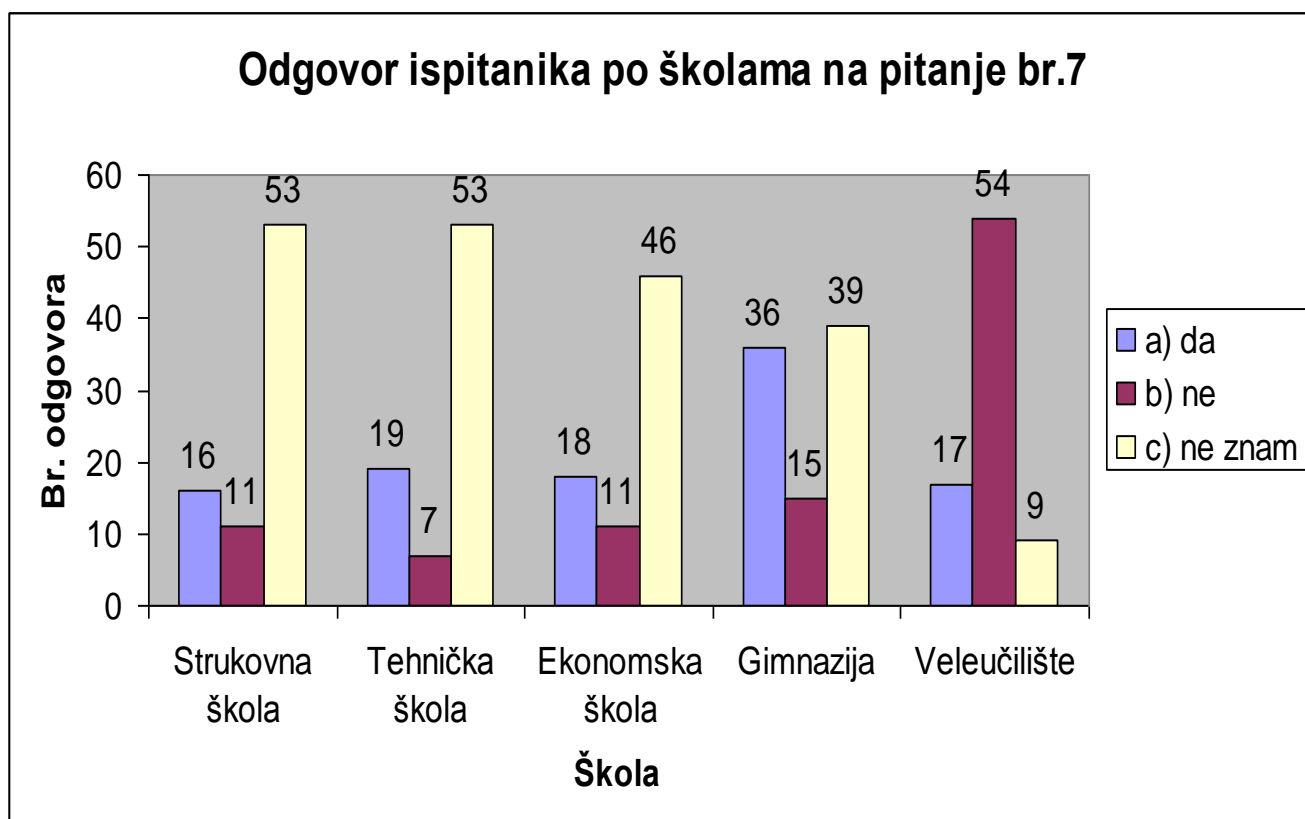

Grafikon br. 8

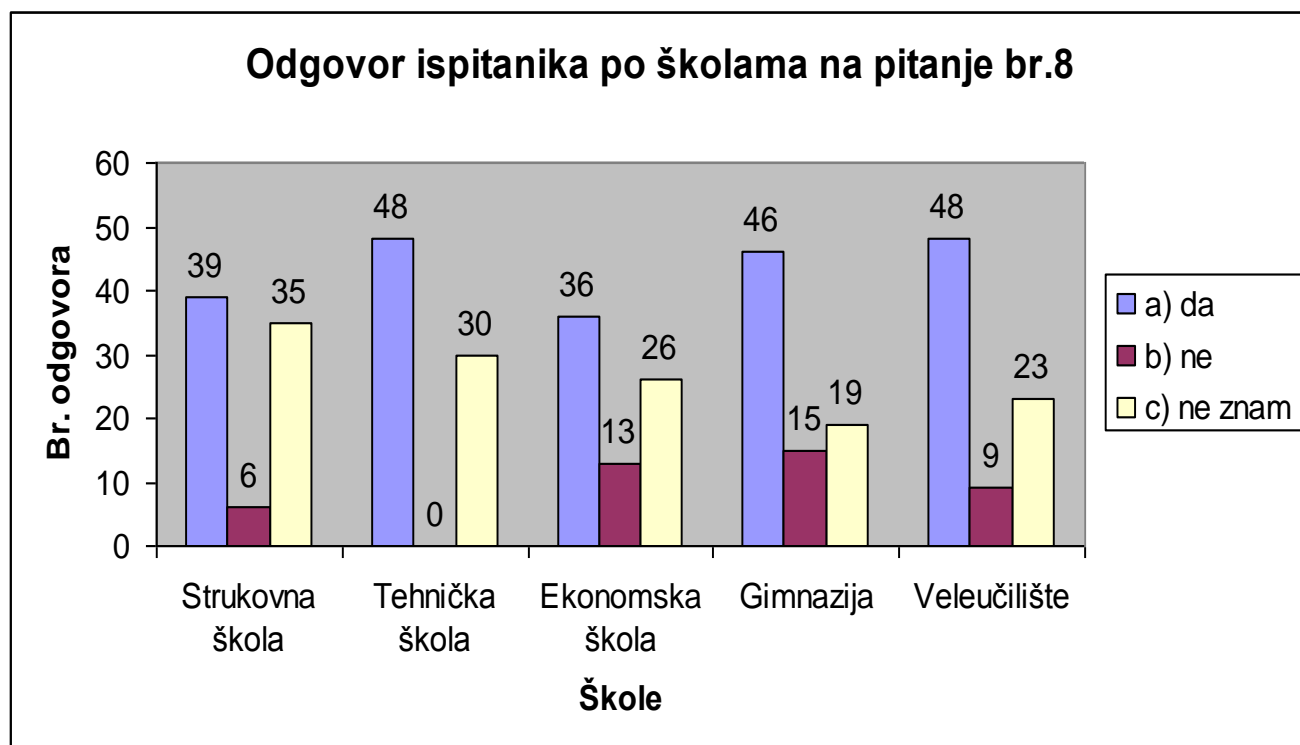

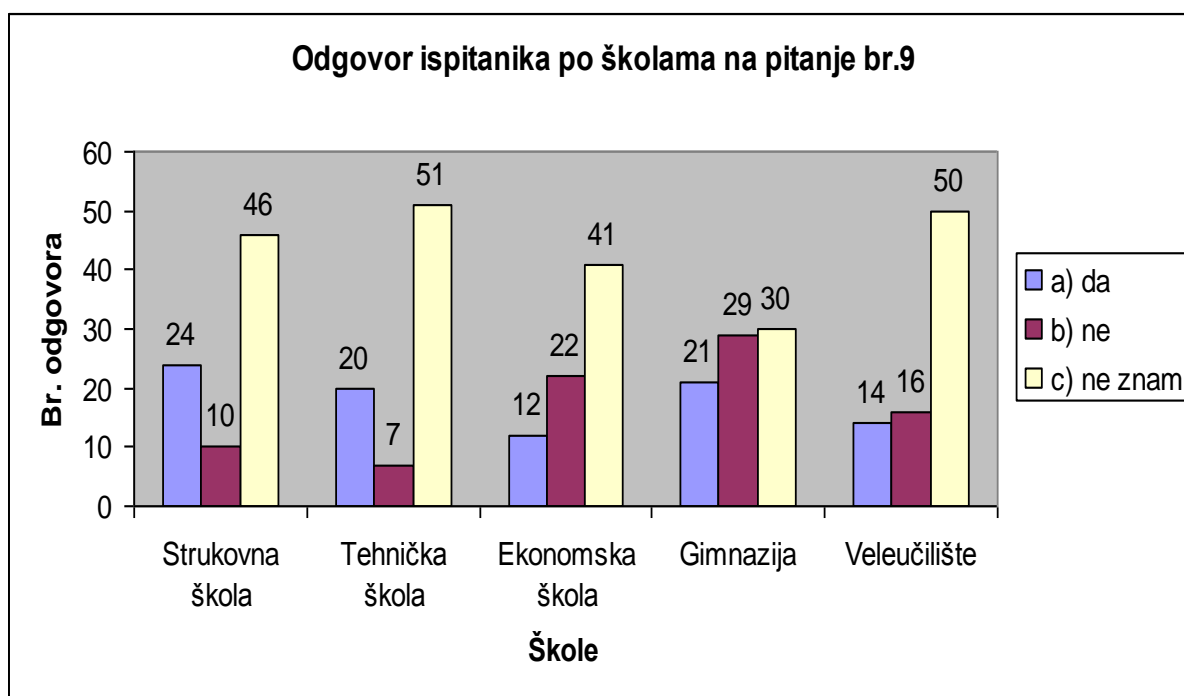
Grafikon br. 9

Grafikon br. 10

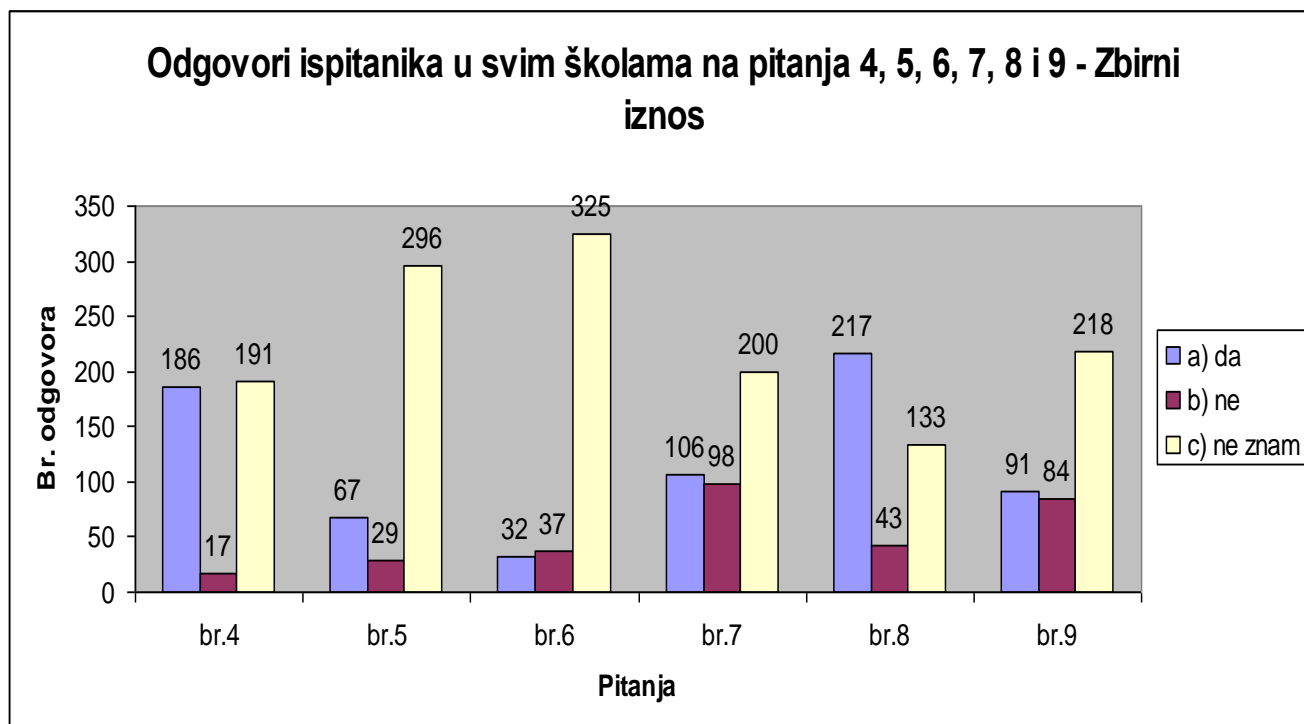

Grafikon br. 11

Sljedeći grafički prikaz daje opću sliku (zbirni iznos) odgovora ispitanika i to kako slijedi:

Grafikon br. 12

Do koje razine i koliko su mladi zainteresirani i sposobni aktivno se angažirati u radu i ostvarivanju svojih prava kao i zadovoljavanje društvenih potreba u Vukovaru (Pitanje br. 1, 2 i 3 te br. 10 i izneseno osobno mišljenje)

Kako bi se utvrdila razina zainteresiranosti i sposobnosti mladih u Vukovaru za aktivno sudjelovanje i angažiranje u radu i ostvarivanju svojih prava te zadovoljavanje društvenih potreba, istraživanjem su prikupljeni odgovori mladih, na pored gore prikazanih pitanja br. 1, 2 i 3, i na sljedeće pitanje:

10. Ako su prostor za djelovanje i programi za mlade u Vukovaru nezadovoljavajući, što je po tvom mišljenju potrebno učiniti?

- a) osnovati Centar za mlade
- b) osnovati klubove, vijeća i savjet za mlade
- c) izraditi lokalni program za mlade Vukovara
- d) osigurati da lokalna samouprava financira aktivnosti i potrebe mladih u Vukovaru
- e) sve gore navedeno.

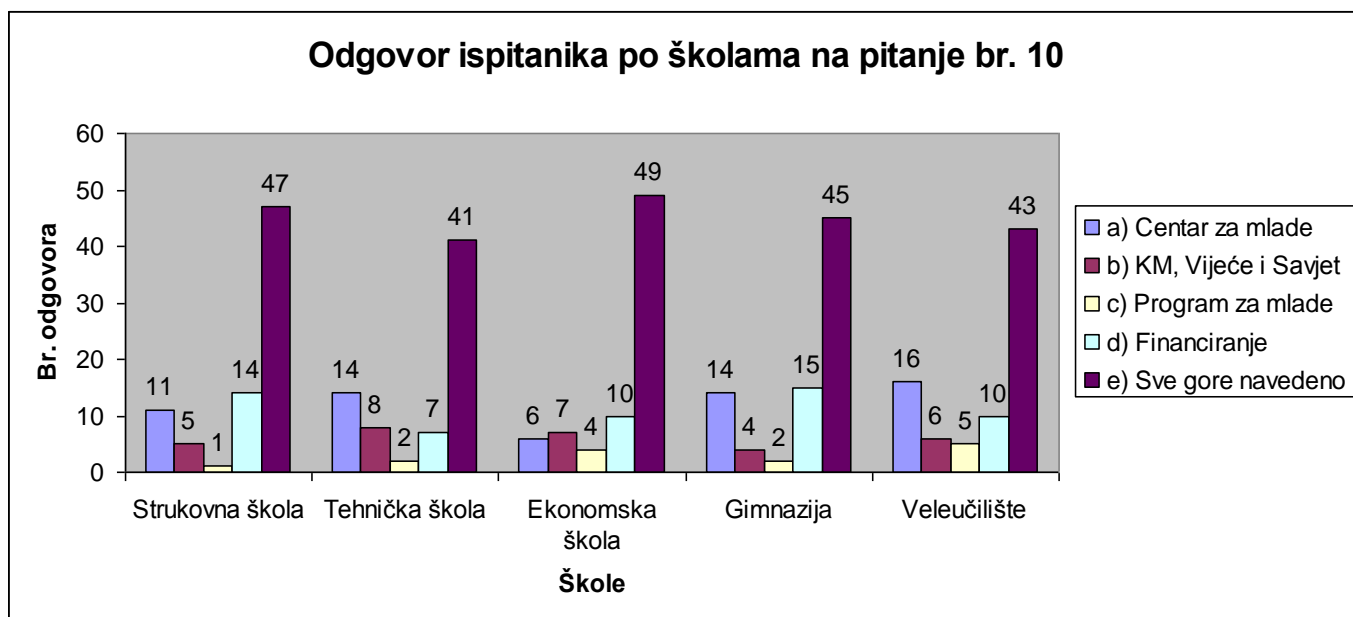
Tablica br. 3 daje prikaz prikupljenih podataka na temelju odgovora ispitanika na gore navedeno pitanje.

Tablica br. 3

Pitanja / Odgovori	Strukovna škola	Tehnička škola	Ekonomska škola	Gimnazija	Veleučilište	Ukupno	
Br. 10	a	11	14	6	14	16	61
	b	5	8	7	4	6	30
	c	1	2	4	2	5	14
	d	14	7	10	15	10	56
	e	47	41	49	45	43	225

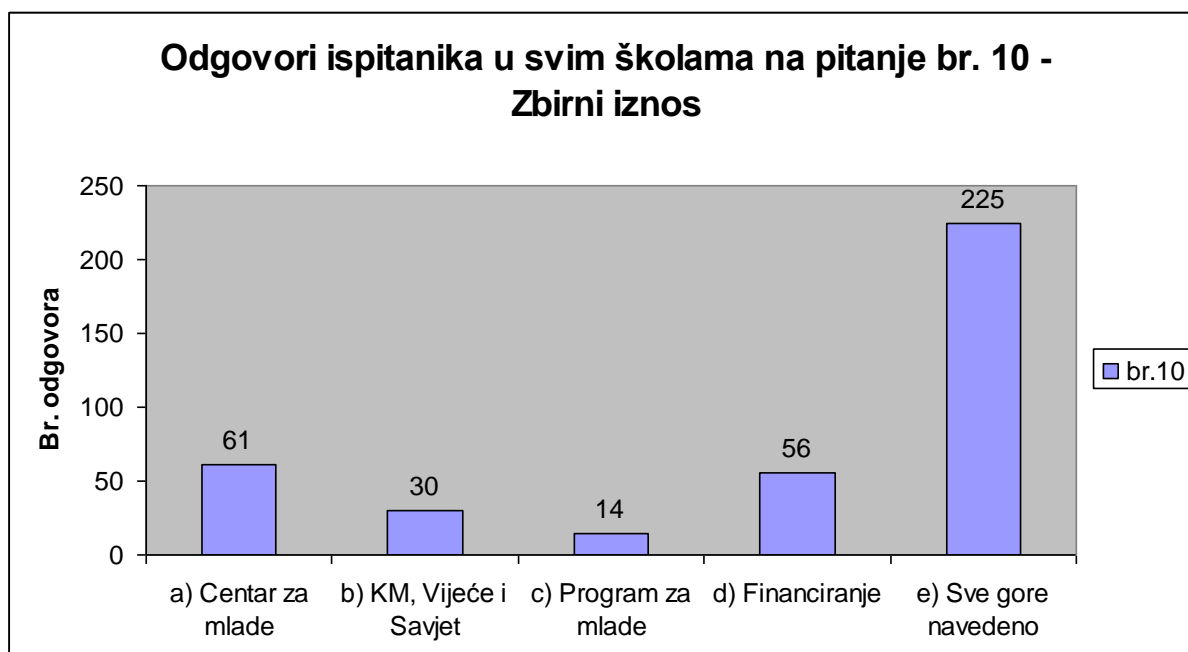
Podaci iz Tablice br. 3 grafički su prikazani kako slijedi:

Grafikon br. 13

Sljedeći grafički prikaz daje opću sliku (zbirni iznos) odgovora ispitanika i to kako slijedi:

Graf br. 14

Komentari i mišljenja mladih

Kako bi se upotpunila slika o osobnom stavu mladih na gore navedena pitanja, u upitniku je na kraju ostavljen prostor u kojem su ispitanici mogli iznijeti svoje mišljenje ako ono nije bilo obuhvaćeno u anketi. U nastavku se nalazi prikaz njihovih mišljenja po školama koje su sudjelovale u ispitivanju.

Strukovna škola

Komentari/mišljenja:

1. Najveći problem mladih je to što nemaju prostora i financija s kojima bi mogli nešto i organizirati. Grad se ne brine dovoljno o rekreativnim potrebama mladih.
2. Ovakve ankete me ne zanimaju...ne živim u Vukovaru!
3. Bolje da ste dali pitanja kako riješiti te probleme a ne da li ima centar.
4. Mi mladi ne znamo za ovakve centre, a i kada čujemo smatramo da je to nešto dosadno i za štrebere. Treba poraditi na promociji tih klubova i centara da ljudi čuju za njih.
5. Mišljenja sam da ova anketa nije predana u dobru školu, jer u našoj školi najmanje je vukovaraca, a ja sam malo informiran o stanju u Vukovaru.
6. Mislim da mladi u Vukovaru nemaju dovoljno organizacija za mlade tj. koje im pomažu. A ako one postoje ljudi ne znaju za njih, nisu dovoljno promovirane.
7. Nemam ništa za dodati.
8. Ajd Bok!
9. Ne.

Tehnička škola

Komentari/mišljenja:

1. Mišljenje napisano pisanim pismom na ćirilici – nečitko i nerzagovjetno.¹⁹
2. Želim da se u Markušici otvori klub mladih. Ne želim više ništa reći. Želim još da se u Vukovaru otvori Nacionalni park – zoološki vrt.
3. Ja znam da ništ ne znam. Nisam baš najbolje obavješten i to me zabrinjava.
4. Ne želim, ali sledeći put ću razmisliti, pa tako daaa...Hvala na razumevanju!!!
5. Ne želim!!
6. Želim, ali još nemam vremena...drugi put...izvinite
7. Mislim da bi grad Vukovar trebao povećati budžet nekim vukovarskim klubovima jer je njihovo financijsko stanje katastrofalno a grad se nimalo ne zanima za to!!!
8. Ova anketa je bila pravo iznenađenje pa sam odgovarao po svome mišljenju.

---

¹⁹ Napomena autora istraživanja.

9. Ne zanima me.
10. Ne zanima me ovde navedeno ništa, osim što bi po mom mišljenju trebalo biti više sportskih klubova.
11. Mladi treba da imaju više mogućnosti za sve!!!
12. Valjda!

Ekonomska škola

Komentari/mišljenja:

1. Omega!
2. Alfa!
3. Alfa!
4. Trebalo bi izgraditi neku kuću, u kojoj bi se mladi skupljali kada bi padala kiša. Hvala!
5. Treba usmjeriti mlade na obrazovanje i po mogućnosti na sportska natjecanja. Bolje da se obrazuju i bave sportom nego što danas ispijaju kavice, konzumiraju alkohol i droge. Poduzmite nešto podhitno.
6. Više prostora za mlade kreativne ljude i zanimljiviji program koji uključuje zanimljive koncerte koje mladi podržavaju.
7. U Vukovaru nema ništa. Nema života. Mrtvo je sve. Nije ni čudo što mladi odlaze !
8. Više zajednice gde se mladi okupljaju, klubova.
9. U našoj školi ne postoji dvorana za tjelesni, u gradu ne znam da postoji neko mjesto za rad i djelovanje mladih.
10. Alfa !
11. Ja mislim da bi trebalo bi napraviti kip od bronce ispred vukovarske bolnice, brus liju, da se zabavljaju ! ispred njega !
12. Trebalo bi izgraditi neku kuću da bi mladi zabavljali. Hvala ! I naravno, ispred te kuće jedan veliki spomenik, velikom umetniku, misliocu i filantropu Burs Liju ! Hvala !

Gimnazija

Komentari/mišljenja:

1. U Vukovaru nema života uopšte. Ni crknuta maika ne može biti zadovoljna. I prestanite nam nabijati na nos razlike između Srba i Hrvata – svesni smo !
2. A broj?
3. Mijau!
4. Sport, i razne aktivnosti! Nebitno jel klub, vijeće, centar ili nešto 4. kog briga kako se zove samo da se radi neš!
5. Razne kulturno-edukativne i športsko-rekreativne programe treba financirati Grad Vukovar, te osigurati prostor za razna okupljanja mladih. Treba osigurati edukaciju mladih o njihovim pravima, izborima i sl.

6. Trebalo bi da se osnuju neki centri, da se osnuju neki sadržaji da mladi ne moraju da vise po kafanama i drogiraju se i tome slično.
7. Možda neke stvari i postoje u Vukovaru, mi za to ne znamo. Jako mali broj mladih (samo određeni) je uključen.
8. Ne znam.
9. Hoću rollercoaster i karting stazu u VU.
10. Hoću karting stazu u Vukovaru.
11. Ne znam.
12. U Vukovaru za mlade nema života. Jedva čekam otići iz ove rupe u kojoj je svaki dan sve dosadnije i dosadnije. Jebeš grad u kom ni poštenog kina nema, a o ostalom da ne govorim.
13. U Vukovaru uopšte nema sadržaja za mlade. Sve je svedeno na minimum.
14. U Vukovaru je život mladih sveden na minimum minimuma.
15. Sve je to politika, ne zanima me ispiranje mozga, hvala.
16. U ovom gradu nema nikakvih programa i zanimljivih aktivnosti za mlade. Jedino se otvaraju caffe-barovi! Ako se što i osnuje, trebalo bi uključiti i srednje škole, ne samo osnovne i vrtiće!

Veleučilište

Komentari/mišljenja:

Nema niti jednoga mišljenja iskazanoga u dodatnome dijelu upitnika.

V. Analiza podataka

Prema gore izloženom prikazu prikupljenih podataka u okviru provedenog istraživanja, kao što je već prethodno rečeno, u ovom dijelu biti će analizirani isti kako bi se dobili odgovori na tri ključna pitanja:

1. Koliko su mladi informirani i znaju o sustavu koji postoji u RH za rad i djelovanje mladih?
2. Koliko su mladi informirani i znaju je li taj sustav implementiran u Vukovaru i koji sadržaji, prostor i organizacije mladih već postoje u gradu?
3. Do koje razine i koliko su mladi zainteresirani i sposobni aktivno se angažirati u radu i ostvarivanju svojih prava kao i zadovoljavanje društvenih potreba u Vukovaru?

Anketna pitanja br. 1, 2 i 3 korištena su kako bi se prikupili podaci o tome koliko su mladi informirani u Vukovaru i znaju o sustavu koji postoji u Republici Hrvatskoj za rad i djelovanje mladih.

Iz Tablice br. 1 vidljivo je da u svim školama i veleučilištu mladi *ne znaju* što je to *Nacionalni program za mlade od 2009. do 2013. godine* (anketno pitanje br. 1).

Odgovor *b) ne znam* je dalo u:

- Strukovnoj školi 46% ispitanika
- Tehničkoj školi 74% ispitanika
- Ekonomskoj školi 66% ispitanika
- Gimnaziji 85% ispitanika
- Veleučilištu 83% ispitanika.²⁰

Nadalje, vidljivo je na temelju odgovora na anketno pitanje br. 2 da u svim školama i veleučilištu mladi *ne znaju* što je to *Zakon o savjetima mladih*. Odgovor *b) ne znam* je dalo u:

- Strukovnoj školi 56% ispitanika
- Tehničkoj školi 59% ispitanika
- Ekonomskoj školi 66% ispitanika
- Gimnaziji 87% ispitanika
- Veleučilištu 78% ispitanika.²¹

Prema anketnom pitanju br. 3 o tome kako se mladi u Hrvatskoj mogu organizirati i djelovati u lokalnoj zajednici, vidljivo je iz odgovora ispitanika da mladi u svim školama i veleučilištu *znaju* da postoje klubovi mladih ali i da se mladi mogu organizirati i kao vijeća i savjeti mladih. Odgovor *a) Klubovi mladih* je dalo u:

- Strukovnoj školi 39% ispitanika
- Tehničkoj školi 55% ispitanika
- Ekonomskoj školi 35% ispitanika
- Gimnaziji 55% ispitanika
- Veleučilištu 41% ispitanika.²²

Odgovor *d) sve gore navedeno* dalo je u:

- Strukovnoj školi 50% ispitanika
- Tehničkoj školi 34% ispitanika
- Ekonomskoj školi 28% ispitanika
- Gimnaziji 41% ispitanika
- Veleučilištu 41% ispitanika.²³

---

²⁰ Vidi Graf br.1.

²¹ Vidi Graf br.2 i Tablicu br.1.

²² Vidi Graf br.3 i Tablicu br.1.

Sukladno navedenom, vidljivo je da većina ispitanika u svim školama i veleučilištu ne zna što je *Nacionalni program za mlade od 2009. do 2013. godine* (anketno pitanje br. 1) i *Zakon o savjetima mladih* (anketno pitanje br. 2).²⁴ Odgovor *b) ne znam* na anketno pitanje br. 1 je dalo 70% ispitanika, a na anketno pitanje br. 2, također je dalo 70% ispitanika.²⁵ Na anketno pitanje br. 3 u svim školama i veleučilištu odgovor je bio *a) Klubovi mladih* – 48% ispitanika ili *d) sve gore navedeno* – 41% ispitanika.²⁶

Anketna pitanja br. 4, 5, 6, 7, 8 i 9 korištena su kako bi se prikupili podaci o tome koliko su mladi informirani i znaju li je li sustav za potporu mladima implementiran u Vukovaru te koji sadržaji, prostor i organizacije mladih već postoje u gradu.

Iz Tablice br. 2 vidljivo je da u Strukovnoj školi i Gimnaziji *znaju* da u Vukovaru postoje klubovi mladih ili neke druge udruge mladih, a u Tehničkoj školi, Ekonomskoj školi i Veleučilištu to *ne znaju* (anketno pitanje br. 4). Odgovor *a) da* je dalo u:

- Strukovnoj školi 52% ispitanika
- Gimnaziji 60% ispitanika,

a odgovor *c) ne znam* dalo je u :

- Tehničkoj školi 49% ispitanika
- Ekonomskoj školi 52% ispitanika
- Veleučilištu 59% ispitanika.²⁷

Prema dogovorima na anketno pitanje br. 5 vidljivo je da većina ispitanika u svim školama i veleučilištu *ne zna* postoje li Vijeća mladih u Vukovaru. Odgovor *c) ne znam* dalo je u:

- Strukovnoj školi 74% ispitanika
- Tehničkoj školi 85% ispitanika
- Ekonomskoj školi 64% ispitanika
- Gimnaziji 68% ispitanika
- Veleučilištu 84% ispitanika.²⁸

---

²³ Vidi Graf br.3 i Tablicu br.1.

²⁴ Vidi Graf br. 4.

²⁵ Vidi Graf br.4.

²⁶ Vidi Graf br.5.

²⁷ Vidi Graf br. 6 i Tablicu br.2.

²⁸ Vidi Graf br. 7 i Tablicu br.2.

Isto tako, temeljem odgovora na anketno pitanje br. 6 vidljivo je da većina ispitanika u svim školama i veleučilištu *ne zna* postoji li Savjet mladih u Vukovaru. Odgovor *c) ne znam* dalo je u:

- Strukovnoj školi 76% ispitanika
- Tehničkoj školi 90% ispitanika
- Ekonomskoj školi 72% ispitanika
- Gimnaziji 85% ispitanika
- Veleučilištu 88% ispitanika.²⁹

Nadalje, na anketno pitanje br.7 o tome postoje li odgovarajući kulturno-edukativni programi za mlade u Vukovaru većina ispitanika u svim školama je odgovorila da *ne zna*. Odgovor *c) ne znam* dalo je u:

- Strukovnoj školi 66% ispitanika
- Tehničkoj školi 66% ispitanika
- Ekonomskoj školi 61% ispitanika
- Gimnaziji 49% ispitanika.³⁰

Međutim, većina ispitanika u Veleučilištu odgovorila je da u Vukovaru ne postoje dogovarajući kulturno-edukativni programi za mlade. Odgovor *b) ne* dalo je 68% ispitanika.

Na anketno pitanje br.8 o tome postoje li odgovarajući športsko-rekreativni programi za mlade u Vukovaru većina ispitanika u svim školama i veleučilištu odgovorila je da postoje. Odgovor *a) da* dalo je u:

- Strukovnoj školi 49% ispitanika
- Tehničkoj školi 60% ispitanika
- Ekonomskoj školi 48% ispitanika
- Gimnaziji 58% ispitanika
- Veleučilištu 60% ispitanika.³¹

Međutim, u isto vrijeme odgovor *c) ne znam* dalo je u:

- Strukovnoj školi 44% ispitanika
- Tehničkoj školi 38% ispitanika
- Ekonomskoj školi 35% ispitanika
- Gimnaziji 24% ispitanika

---

²⁹ Vidi Graf br.8 i Tablicu br.2.

³⁰ Vidi Graf br.9 i Tablicu br.2.

³¹ Vidi Graf br.10 i Tablicu br.2.

- Veleučilištu 29% ispitanika.³²

U konačnici, prema odgovorima na anketno pitanje br.9 o tome postoje li prostori i prostorije za rad i djelovanje mladih u Vukovaru vidljivo je da većina ispitanika u svim školama i veleučilištu *ne zna* za njih. Odgovor *c) ne znam* dalo je u:

- Strukovnoj školi 58% ispitanika
- Tehničkoj školi 64% ispitanika
- Ekonomskoj školi 55% ispitanika
- Gimnaziji 38% ispitanika
- Veleučilištu 63% ispitanika.³³

Sukladno gore navedeno, vidljivo je da je većina ispitanika u svim školama i veleučilištu na anketna pitanja br. 4, 5, 6, 7, i 9 da *ne zna* postoje li klubovi mladih ili neke druge udruge mladih u Vukovaru (anketno pitanje br.4); postoje li vijeća mladih u Vukovaru (anketno pitanje br.5); postoji li savjet mladih u Vukovaru (anketno pitanje br.6); postoje li odgovarajući kulturno-edukativni programi za mlade u Vukovaru (anketno pitanje br.7); i postoje li primjereni prostori i prostorije za rad i djelovanje mladih u Vukovaru (anketno pitanje br.9). Odgovor *c) ne znam* dalo je na:

- Anketno pitanje br.4 - 48% ispitanika
- Anketno pitanje br.5 - 75% ispitanika
- Anketno pitanje br.6 - 82 % ispitanika
- Anketno pitanje br.7 – 49% ispitanika
- Anketno pitanje br.9 – 55% ispitanika.³⁴

Međutim, na pitanje br. 8 postoje li odgovarajući športsko-rekreativni programi za mlade u Vukovaru, većina ispitanika u svim školama i veleučilištu odgovorila je da postoje. Odgovor *a) da* dalo je 55% ispitanika.³⁵

Nadalje, pored toga što se razina zainteresiranosti i sposobnosti mladih u Vukovaru da aktivno sudjeluju i angažiraju u radu i ostvarivanju svojih prava kao i zadovoljavanju društvenih potreba, može utvrditi temeljem odgovora ispitanika na pitanja br. 1, 2 i 3, pitanje br. 10 usmjereno je k dobivanju prijedloga mladih o tome što oni drže da je potrebno učiniti da se potrebe mladih u Vukovaru zadovolje na

---

³² Vidi Graf br.10 i Tablicu br.2.

³³ Vidi Graf br.11 i Tablicu br.2.

³⁴ Vidi Graf br.12 i Tablicu br.2.

³⁵ Vidi Graf br.12 i Tablicu br.2.

odgovarajući način. Na temelju Tablice br. 3 vidljivo je iz dobivenih odgovora ispitanika da većina mladih u svim školama i veleučilištu drži da je potrebno osnovati centar za mlade, klubove, vijeća i savjet za mlade te izraditi program za mlade i osigurati njegovo financiranje.³⁶ Odgovor e) *sve gore navedeno* dalo je u:

- Strukovnoj školi 59% ispitanika
- Tehničkoj školi 51% ispitanika
- Ekonomskoj školi 65% ispitanika
- Gimnaziji 56% ispitanika
- Veleučilištu 54% ispitanika.³⁷

Drugim riječima, 58% svih ispitanika u svim školama i veleučilištu drži da je potrebno izgraditi cjelokupnu institucionalnu infrastrukturu za mlade (centar za mlade, klubovi, vijeća i savjet za mlade, program za mlade i financiranje) kako bi se njihove potrebe u gradu Vukovaru mogle primjereno zadovoljiti.

VI. Rezultati istraživanja

Temeljem gore prikazanih anketnih podataka rezultati ovoga istraživanja ukazuju na sljedeće:

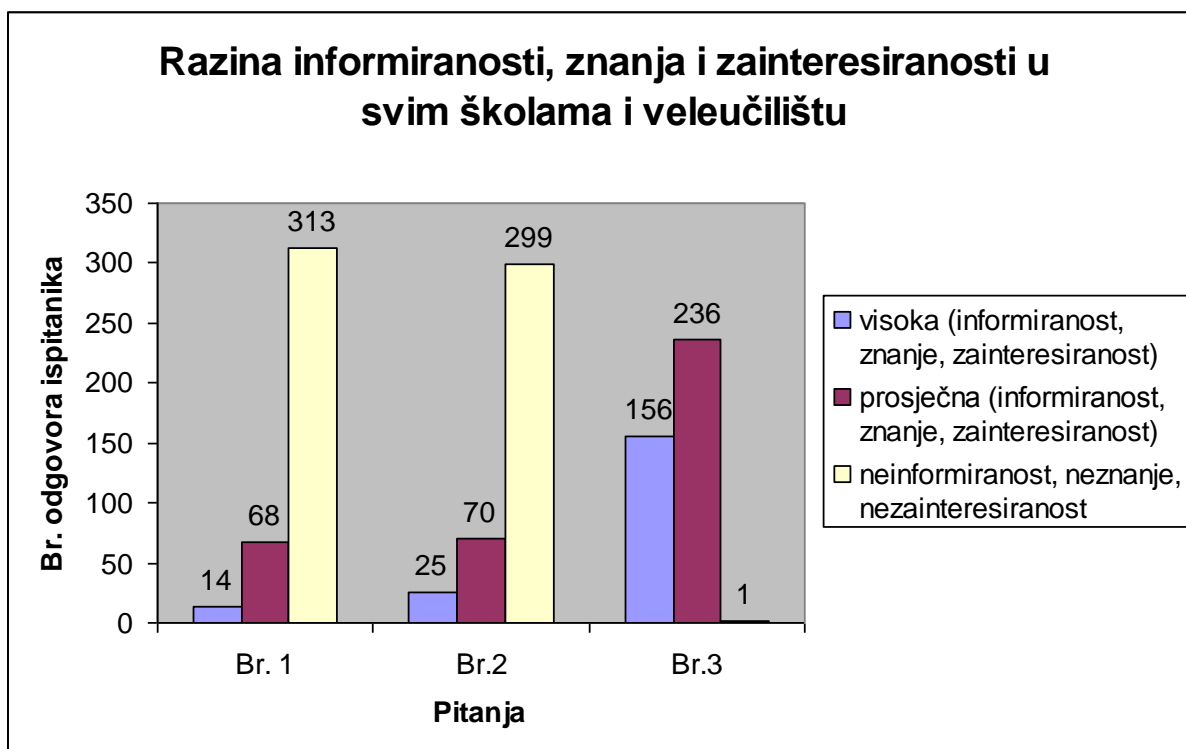
- 70% svih ispitanika u školama i veleučilištu ne zna koji su to temeljni dokumenti koji im omogućuju institucionalno djelovanje i financiranje (Nacionalni program za mlade od 2009. do 2013. godine i Zakon o savjetima mladih).
- Preko 40% svih ispitanika u školama i veleučilištu zna da postoji institucionalizirani oblik organiziranja i djelovanja mladih (48% ispitanika drži da se mladi mogu organizirati u klubove mladih, a 41% da se mogu organizirati kao klubovi, vijeća i savjet mladih).
- Niska je razina informiranosti, znanja i zainteresiranosti za temeljne dokumente koji omogućavaju institucionalizirano djelovanje mladih u Vukovaru što potvrđuje preko 75% ispitanika u svim školama i veleučilištu

---

³⁶ Vidi Tablicu br. 3.

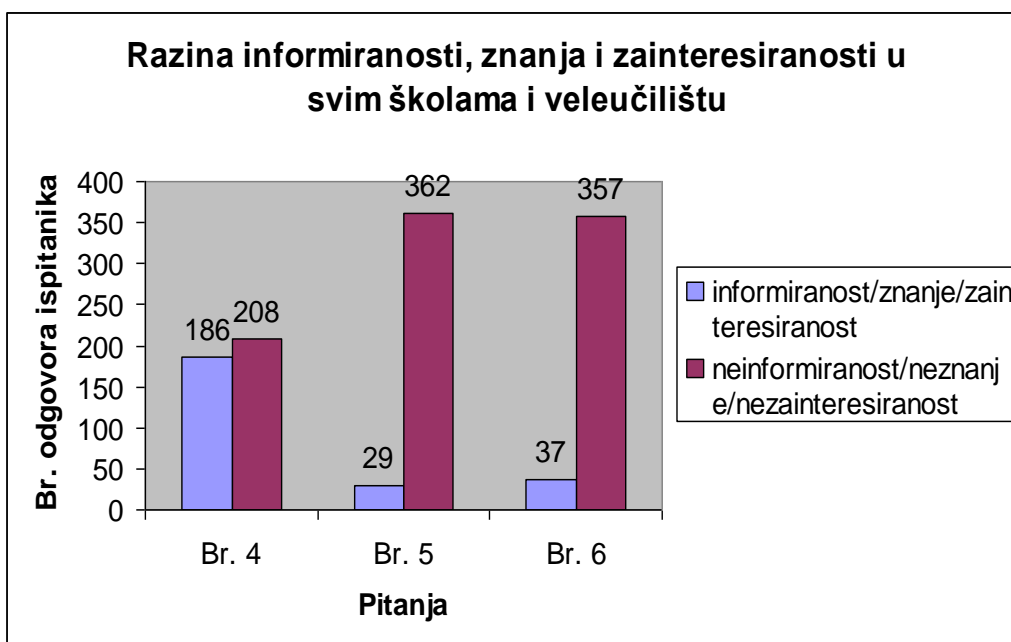
³⁷ Vidi Graf br.13.

Grafikon br. 15

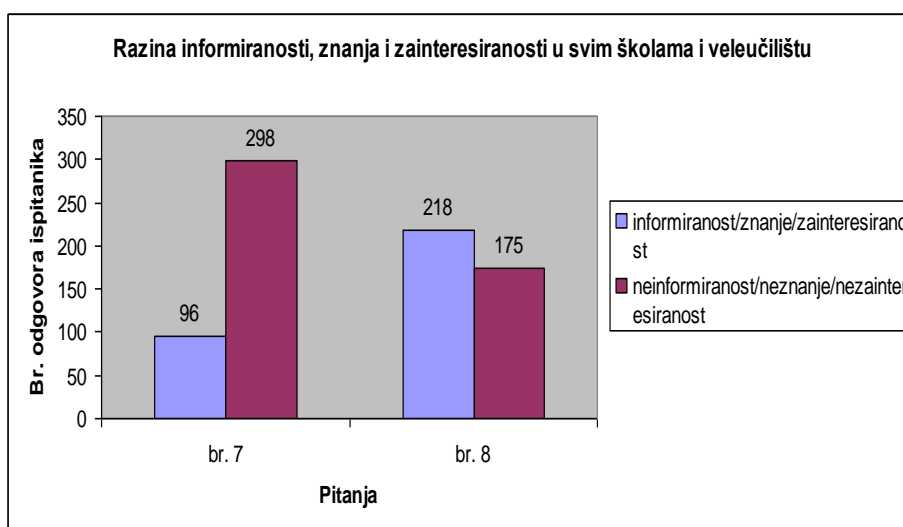
- 60% svih ispitanika u svim školama i veleučilištu ima prosječnu razinu informiranosti, znanja i zainteresiranosti glede oblika organiziranja mladih putem klubova, vijeća i savjeta mladih.
- U dvije škole u Vukovaru – Strukovna škola i Gimnazija, više od 50% ispitanika znaju da u gradu postoje klubovi mladih ili neke druge udruge mladih (52% ispitanika u Strukovnoj školi i 60% ispitanika u Gimnaziji). Međutim većina svih ispitanika, 53% ne zna da takav oblik organizacije mladih postoji u Vukovaru (Tehnička škola 49%, Ekonomska škola 52% i Veleučilište 59%).
- 75% svih ispitanika u svim školama i veleučilištu ne zna postoje li vijeća mladih u Vukovaru a njih 82% ne zna postoji li Savjet mladih. Razina neinformiranosti, neznanja i nezainteresiranosti je stoga iznimno visoka – 79% svih ispitanika u svim školama i veleučilištu ne zna za takav institucionalni oblik organiziranja mladih u Vukovaru.

Grafikon br. 16

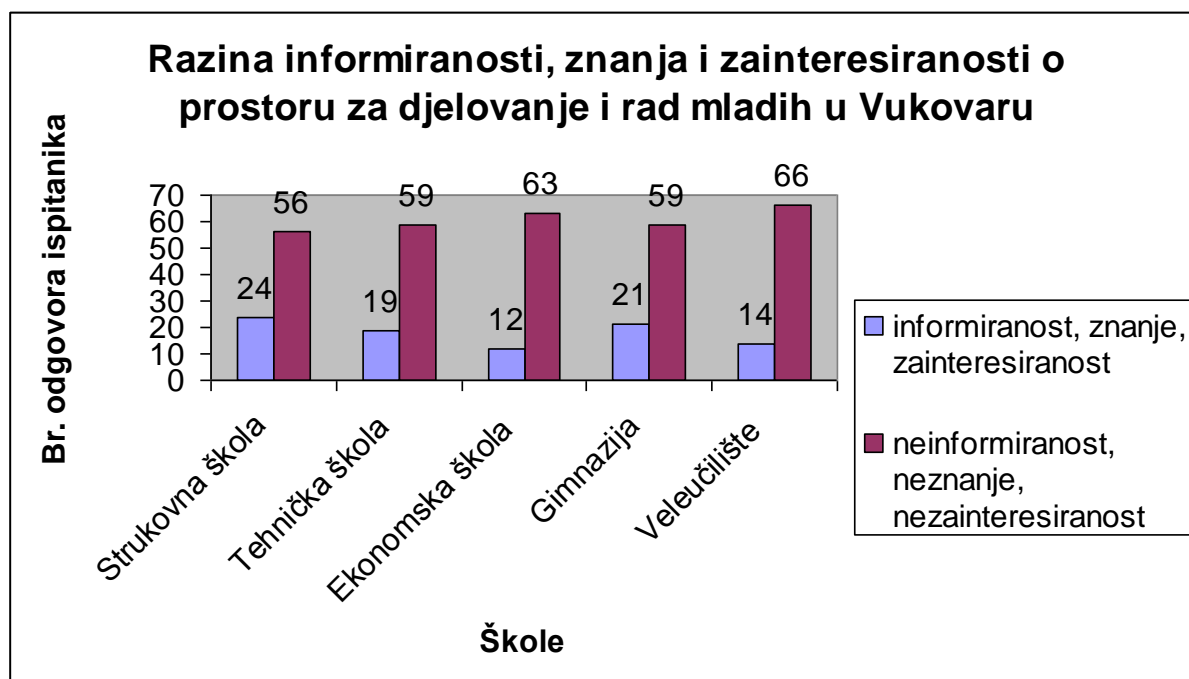
- 60% svih ispitanika u svim školama (osim veleučilišta) ne zna postoje li odgovarajući kulturno-edukativni programi za mlade u Vukovaru a i većina ispitanika u veleučilištu (njih 68%) drži da uopće ne postoje primjereni programi za mlade u gradu. 75% svih ispitanika u svim školama i veleučilištu pokazuje iznimno nisku razinu informiranosti, znanja i zainteresiranosti.
- 55% svih ispitanika u svim školama i veleučilištu iako zna da postoje športsko-rekreativni programi za mlade u gradu još uvijek njih 34% ne znaju da takvi programi postoje.

Grafikon br. 17

- 56% svih ispitanika u svim školama i veleučilištu nema nikakve spoznaje o prostorijama i prostoru za djelovanje mladih u Vukovaru. 77% svih ispitanika u svim školama i veleučilištu pokazuje iznimno nisku razinu informiranosti, znanja i zainteresiranosti o toj problematici.

Grafikon br. 18

- 62% svih ispitanika u svim školama i veleučilištu nema nikakvih spoznaja o institucionalnoj i društvenoj strukturi za mlade u gradu Vukovaru (klubovi mladih, vijeća i savjeti mladih, kulturno-edukativni i športsko-rekreativni programi, prostor i prostorije za djelovanje i rad mladih).
- 58% svih ispitanika u svim školama i veleučilištu drži da je potrebno izgraditi cjelokupnu institucionalnu infrastrukturu za mlade (centar za mlade, klubove, vijeća i savjet za mlade, program za mlade i osigurati financiranje) u gradu Vukovaru.

2. ISTRAŽIVANJE MIROVNE GRUPE MLADIH VUKOVAR³⁸

I. Uvod

Zloraba droga među mladima, predstavlja jedan od najtežih problema sadašnjice, zbog dugotrajnog negativnog utjecaja na sve sfere života mlade osobe (tjelesno i mentalno zdravlje, obrazovanje, kvalitetu socijalnih interakcija i sl.). Općenito se smatra da 5-10% osoba mlađih od 19. godina ima probleme s drogama te stoga zahtijevaju klinički tretman (prema Carr, 1999). U Vukovarskim novinama od 8. svibnja, 2008. godine novinarka Mirjana Đermadi razgovarala je o zdravlju stanovnika Vukovarsko-srijemske županije s dr. Katom Krešić, ravnateljicom županijskog Zavoda za javno zdravstvo. Prema gospođi Krešić, podaci koji govore o zlouporabi opojnih droga i alkohola su sljedeći:

"Bilježimo povećanje broja novih konzumenata i ovisnika o drogama. U našem Centru za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti registrirano je ukupno 713 ovisnika od kojih je 220 opijatskih, a 493 su konzumenta ili ovisnika o drugim drogama. Nažalost, dobna granica konzumenata droga spušta se i naš najmlađi registrirani konzument je imao samo 13 godina. Tijekom 2007. u našem centru registrirana su čak 93 nova ovisnika od kojih su 23 opijatska, a 70 ovisnika i konzumenata ostalih droga. Za usporedbu, 2006. u Centru smo imali 83 novopridošla ovisnika (23 opijatska, a 57 ovisnika i konzumenata ostalih droga) što jasno ukazuje na trend povećanja ukupnog broja ovisnika koji je u prošloj godini iznosio 12%. Uz povećanje broja ovisnika upozorava i činjenica kako je od 2000. između registriranih ovisnika njih devetoro umrlo od posljedica konzumacije droga. Nikako se ne smije zaboraviti ovisnost o alkoholu i sve izraženiji problem opijanja među mladima. Budući je konzumiranje alkohola u određenoj mjeri društveno prihvatljivo, onda se i opijanju pristupa s manje podozrenja. To naravno kod mladih stvara krivu predodžbu kako ne čine ništa loše, a onda nažalost s vremenom stvara i pravu ovisnost o alkoholu".

dr. Nikola Drobnjak³⁹ navodi da „razlog tomu, vidi u posljedicama rata, teškom gospodarsko-socijalnom stanju u kojemu se nalazi naša županija, te nedovoljnim

---

³⁸ Istraživanje – ispitati stanje i upućenost mladih o problematici dostupnosti svih oblika ovisnosti ovdje je prikazano uz prethodno odobrenje udruge.

sadržajima koji bi animirali mladež i tako ih odvratili od doticaja s drogom. Istodobno, Vukovarsko-srijemska županija svojim se zemljopisnim položajem nalazi na tzv. Balkanskoj ruti kojom se droga prenosi sa istoka na zapad, pa je dostupnost svih vrsta droga znatno veća...”

Ove činjenice ukazuju na pojačanu potrebu proučavanja različitih oblika ovisnosti među mladima u svrhu njihove prevencije te je stoga Mirovna grupa mladih „Dunav“ provela ovo istraživanje kako bi utvrdila kakvo je stanje u gradu Vukovaru.

II. Svrha i cilj istraživanja

Kako bi se u svrhu organizacije sustavne prevencije različitih oblika ovisnosti među mladima mogle provoditi edukativni seminari i radionice, cilj je ovoga istraživanja bio ispitati stanje i upućenost mladih o problematici i dostupnosti svih oblika ovisnosti u gradu Vukovaru.

III. Metodologija istraživanja

Metoda istraživanja bila je anketa/instrument upitnik. Istraživanje je provedeno na uzorku od 110 ispitanika, u razdoblju od 1.12. do 15.12. 2010. godine metodom ciljanog uzorka u Vukovaru anketiranjem mladih u dobi od 14 do 18 godina starosti:

- 14 godina: 16 osoba
- 15 godina: 42 osobe
- 16 godina: 16 osoba
- 17 godina: 29 osobe
- 18 godina: 7 osoba.

Ukupno je ispitano 47 osoba muškog spola i 63 osoba ženskog spola. Ispitanici su bili mladi koji pohađaju sljedeći stupanj obrazovanja u Vukovaru:

- I razred srednje škole: 38 osoba
- II razred srednje škole: 53 osobe
- III razred srednje škole: 12 osoba
- IV razred srednje škole: 7 osoba.

---

³⁹ Izjava u Vukovarskim novinama.

Aktivnosti su provedene u suradnji s Gradom Vukovarom i Vijećem za prevenciju nasilja Grada Vukovara, te volonterima.

IV. Prikaz anketnih podataka

Anketni upitnik u ovome istraživanju sadržavao je 17 pitanja:

1. dob _____
2. spol _____
3. Pohađam:
  - a) I. razred srednje škole
  - b) II. razred srednje škole
  - c) III. razred srednje škole
  - d) IV. razred srednje škole
4. Pušite li?
  - a) ne
  - b) povremeno zapalim cigaretu
  - c) da, redovito
5. Ako je odgovor u 4. pitanju da, kada ste prvi put zapalili cigaretu? S _____ godina.
6. Prodaju li vam trgovci cigarete i alkohol bez obzira što ste maloljetna osoba? (odgovorite samo ako ste maloljetna osoba) _____
7. Konzumirate li alkohol?
  - a) nikada
  - b) ponekad (samo nekoliko puta godišnje)
  - c) najviše jednom mjesečno
  - d) jednom tjedno
  - e) dva ili više puta tjedno
  - f) skoro svakodnevno
8. Ako je odgovor u 5. pitanju potvrđan, kada ste prvi put konzumirali alkohol? S _____ godina.
9. Jeste li koristili neke od narkotika? DA NE
10. Koje? _____
11. Procijenite, za koliki broj svojih vršnjaka procjenjujete da su probali opojne droge/narkotike? _____ %.
12. Jesu li vam drugi nudili opojne droge/narkotike? DA NE
13. Ukoliko ste konzumirali opojne droge/narkotike, jeste li istovremeno konzumirali i alkohol?
DA NE
14. Poznajete li neku osobu koja je liječeni ovisnik? DA NE

15. Jeste li upoznati s mjestima gdje osoba konzument opojnih droga može zatražiti pomoć?
DA NE
16. Znate li da postoje terapijske zajednice za liječenje ovisnosti? DA NE
17. Znate li za postojanje obiteljskog centra u našoj županiji? DA NE

Od 110 ispitanika u dobi od 14 do 18 godina starosti na pitanje broj 4. odgovoreno je kako slijedi:

- a) Ne: 35% ispitanika
- b) povremeno zapalim cigaretu: 21% ispitanika
- c) da, redovito: 44% ispitanika

Od tih 44 % mladih (49 osoba) koji puše na pitanje br. 5. odgovorili su kako slijedi:

zapalio/zapalila sam po prvi put -

- s 13 godina: 24,5% (12 mladih)
- s 14 godina: 24,5% (12 mladih)
- s 15 godina: 35% (17 mladih)
- s 16 godina: 16% (8 mladih).

Od 110 ispitanika na pitanje br. 6. njih 92 % odgovorilo potvrdno.

Nadalje, od 110 ispitanika na pitanje br. 7. odgovorilo je kako slijedi:

- d) nikada: 17% (19 osoba)
- e) ponekad (samo nekoliko puta godišnje): 23% (26 osoba)
- f) najviše jednom mjesečno: 35% (38 osoba)
- g) jednom tjedno: 25% (27 osoba)
- h) dva ili više puta tjedno: 0
- i) skoro svakodnevno: 0

Od 110 ispitanih 23 osobe ili 21 % odgovorilo je na pitanje br. 9. da koristi narkotike, a s tim u vezi, na pitanje br. 10. odgovoreno je *marihuana*.

Na pitanje br. 11. od 110 ispitanih 54 osobe ili 49% mladih smatra da su njihovi vršnjaci probali opojne droge/narkotike, a na pitanje br. 12., 38 mladih ili 34,5 % je dalo potvrdan odgovor. U sljedećem pitanju br. 13. od 110 ispitanika potvrdno su odgovorile 4 osobe. Nadalje, na pitanje br. 14. potvrdno je odgovorilo 47 osoba ili

42,7 % ispitanih od 110 ispitanika, a na pitanje br. 15. odgovorilo je da ne zna mjesta gdje osobe konzumenti opojnih droga mogu zatražiti pomoć 63 osobe ili 57% ispitanika.

Na posljednja dva pitanja upitnika, od 110 ispitanika na pitanje br. 16. potvrdno je dogovorilo 52 ispitanika ili 47%, a na pitanje br. 17. 24 osobe ili 22% ispitanika je odgovorilo potvrdno.

V. Analiza podataka

Prema gore navedenom prikazu anketnih podataka moguće je utvrditi sljedeće:

- da više od polovice ispitanika (od 110), njih 65% puši povremeno ili redovito, međutim ono što zabrinjava jeste činjenica da njih 44% su maloljetnici (49 osobe) koji redovito puše od kojih je 84% zapalilo po prvi put prije napunjenih 16 godina starosti;
- 92% ispitanika (od 110) je odgovorilo da su im alkohol i cigarete lako dostupne u trgovinama, a alarmantna je činjenica da se ta brojka odnosi isključivo na maloljetnike;
- premda je 83% ispitanika (od 110) izjavilo da je konzumiralo alkohol ponekad, najviše jednom mjesečno ili jednom tjedno, ipak ohrabruje činjenica da nitko u ovoj anketi nije naveo da konzumira alkohol dva ili više puta tjedno ili svakodnevno;
- 1/3 ispitanika (34,%%) je bio nuđen narkotik što znači da maloljetnici imaju lagan pristup narkoticima;
- 42,7% ispitanika (od 110) poznaje nekoga koji je liječeni ovisnik o narkoticima, te njih 47% zna da postoje terapijske zajednice koje im pomažu u liječenju;

- ali 57% (od njih 110) ispitanika ne zna za postojanje mjesta/institucija u kojima ovisnici o narkoticima mogu zatražiti pomoć, a njih 78% ne zna također da postoji i obiteljski centar u našoj županiji.

VI. Rezultati istraživanja

Temeljem gore provedene analize dobivenih podataka, ovo istraživanje ukazuje na sljedeće:

- da su mladim (maloljetnim) osobama u gradu Vukovaru lako dostupni alkohol i opojne droge;
- da su mladi nedostavno informirani o problemima vezanim uz konzumiranje alkohola i opojnih droga, kao i institucionalnom okviru koji pruža zaštitu i pomoć u rehabilitaciji ovisnika;
- da su mladi nedostavno obrazovani o problemima vezanim uz konzumiranje alkohola i opojnih droga, kao i institucionalnom okviru koji postoji na lokalnoj razini u županiji za pružanje pomoći.

3. ISTRAŽIVANJE INFO CENTRA ZA MLADE VUKOVAR⁴⁰

I. Uvod

Povodom obilježavanja mjeseca borbe protiv ovisnosti (15. studeni - 15. prosinac 2010.), međunarodnog dana osoba s posebnim potrebama (03.12.), te manjka informiranosti mladih o kontracepciji, seksualnom ponašanju, nasilju i toleranciji, Info-centar za mlade Vukovar proveo je istraživanje u Vukovaru među mladima od 16-29 godina.

II. Svrha i cilj istraživanja

Svrha i cilj istraživanja bila je prikupljanje podataka o razini informiranosti i znanju mladih grada Vukovara vezanim uz konzumiranje alkohola, cigareta, opojnih droga te kontracepciji i spolno prenosivim bolestima, kao i njihovoj percepciji nasilja i tolerancije.

III. Metodologija istraživanja

Anketni upitnik u ovom istraživanju sastoji se od tri dijela tematski vezanih uz istraživanje i pitanja o:

- a) konzumiranju alkohola, cigareta i opojnih droga;
- b) uporabi kontracepcijskih sredstava i informiranosti o spolno prenosivim bolestima; i
- c) percepciji nasilja i tolerancije u lokalnim vukovarskim zajednicama.

Anketni uzorak je 329 osoba, od kojih je 278 osoba srednjoškolaca završnih razreda na području grada Vukovara. Anketa je provedena s učenicima Tehničke škole, Ekonomske škole i Strukovne škole u Vukovaru:

- tehnička škola: 109 ispitanika, u dobi 16-19 godina (13 ženskih / 96 muških)
- ekonomska škola: 100 ispitanika, u dobi 16-19 godina (65 ženskih / 35 muških)

---

⁴⁰ Sve dodatne informacije o istraživanju možete dobiti na broj 032/450-106 ili na adresi PRONI Centra: 204 vukovarske brigade 43, Vukovar.

- strukovna škola: 69 ispitanika, u dobi 16-19 godina (47 ženskih / 22 muška)
- ostali: 51 ispitanik.

IV. Prikaz anketnih podataka⁴¹

1. Tehnička škola

Broj ispitanika u Tehničkoj školi: 109, u dobi između 16-19 godina / 13 ženskih osoba i 96 muških osoba

1. Da li si ikada konzumirao/la (moguće zaokružiti više odgovora):
  - a) Cigarete: 72% anketiranih osoba
  - b) Alkohol: 90% anketiranih osoba
  - c) lake droge (marihuana, ekstazi, LSD...): 25% anketiranih osoba
  - d) teške droge (kokain, heroin...): 0
  - e) nisu konzumirali ništa: 7% anketiranih osoba
2. Koliko cigareta dnevno popušite?
  - a) niti jednu: 59% anketiranih osoba
  - b) 1-2: 5% anketiranih osoba
  - c) 5-10: 23% anketiranih osoba
  - d) Kutiju i više: 13% anketiranih osoba
  - e) Oni koji se nisu izjasnili: 1% anketiranih osoba
3. Koliko često konzumiraš alkoholna pića?
  - a) Nikada: 18% anketiranih osoba
  - b) 1-2 puta tjedno (vikend): 77% anketiranih osoba
  - c) Svaki dan: 5% anketiranih osoba
4. Koliko često koristiš lake droge?
  - a) Nikada: 75% anketiranih osoba
  - b) probao/la sam jednom: 13% anketiranih osoba
  - c) vikendom: 9% anketiranih osoba
  - d) svaki dan: 3% anketiranih osoba

---

⁴¹ Preuzeto uz odobrenje Info centra za mlade Vukovar a prema njihovom izviješću.

5. Koliko često koristiš teške droge?
  - a) Nikada: 100% anketiranih osoba
  - b) probao/la sam jednom
  - c) vikendom
  - d) svaki dan
6. Prvi spolni odnos imao/la sam s koliko godina:
  - a) nisam još: 39% anketiranih osoba
  - b) prosječne godine spolno aktivnih 15.26 godina: 60% anketiranih osoba
  - c) oni koji se nisu izjasnili: 1% anketiranih osoba
7. Koliko si partnera/ica imao/la?
  - a) nisam imao/la spolni odnos: 43% anketiranih osoba
  - b) prosjek seksualnih partnera 4,11 osoba: 56% anketiranih osoba
  - c) oni koji se nisu izjasnili: 5% anketiranih osoba
8. Koristiš li kontracepciju?
  - a) Da:66% anketiranih osoba
  - b) Ne: 31% anketiranih osoba
  - c) oni koji se nisu izjasnili: 3% anketiranih osoba
9. Koju kontracepciju koristiš?
  - a) prekinuti snošaj: 5% anketiranih osoba
  - b) kondom: 79% anketiranih osoba
  - c) oralnu kontracepciju (tablete): 1% anketiranih osoba
  - d) ostalo (spirala, dijafragma...): 1% anketiranih osoba
  - e) oni koji se nisu izjasnili: 15% anketiranih osoba
10. Da li si ostala trudna i ako jesi što si učinila?

13 osoba ženskog spola odgovaralo je na ovo postavljeno pitanje.

  - a) Nisam: 92 % anketiranih osoba
  - b) pobacila sam: 0
  - c) rodila sam: 8% anketiranih osoba
11. Koje od ovih bolesti smatraš spolno prenosivim?
  - a) Klamidija: 22% anketiranih osoba
  - b) Trihomonas: 7% anketiranih osoba
  - c) sifilis i gonoreja: 52% anketiranih osoba
  - d) herpes: 17% anketiranih osoba

- e) AIDS (SIDA): 93% anketiranih osoba
  - f) Oni koji se nisu izjasnili: 3% anketiranih osoba
12. Na koje načine se možeš zaštititi od spolno prenosivih bolesti?
- a) Apstinencija: 6% anketiranih osoba
  - b) Kondom: 94% anketiranih osoba
  - c) oralna kontracepcija: 12% anketiranih osoba
  - d) druga kontracepcijska sredstva: 17% anketiranih osoba
  - e) cijepljenje: 19% anketiranih osoba
  - f) kontroliranim brojem partnera: 26% anketiranih osoba
  - g) oni koji se nisu izjasnili: 4% anketiranih osoba
13. Kojim od ovih načina se možeš zaraziti HIV-om?
- a) rukovanjem i poljupcem: 6% anketiranih osoba
  - b) korištenjem zajedničkih toaleta: 6% anketiranih osoba
  - c) preko krvi: 80% anketiranih osoba
  - d) nezaštićenim spolnim odnosom: 77% anketiranih osoba
  - e) preko igle: 72% anketiranih osoba
  - f) oni koji se nisu izjasnili: 3% anketiranih osoba
14. Ako ti je dijagnosticiran virus HIV-a da li imaš AIDS?
- a) Da: 24% anketiranih osoba
  - b) Ne: 72% anketiranih osoba
  - c) oni koji se nisu izjasnili: 5% anketiranih osoba
15. Da li si se ikad testirao/la na spolno prenosive bolesti?
- a) Da: 3% anketiranih osoba
  - b) Ne: 94% anketiranih osoba
  - c) oni koji se nisu izjasnili: 4% anketiranih osoba

NASILJE I TOLERANCIJA

1. Da li si u školi doživio/la bilo koji oblik nasilja (ruganje, vrijeđanje, ismijavanje, tučnjava)?
- a) Da: 56% anketiranih osoba
  - b) Ne: 42% anketiranih osoba
  - c) oni koji se nisu izjasnili: 2% anketiranih osoba

2. Da li si doživio/la napad od strane nastavnika/profesora (verbalno, fizički, seksualno)?
  - a) Da: 22% anketiranih osoba
  - b) Ne: 76% anketiranih osoba
  - c) oni koji se nisu izjasnili: 2% anketiranih osoba
3. Da li te okolina osuđivala zbog drugačijeg načina razmišljanja?
  - a) Da: 37% anketiranih osoba
  - b) Ne: 61% anketiranih osoba
  - c) oni koji se nisu izjasnili: 2% anketiranih osoba
4. Da li si ti osuđivao/la nekog zbog drugačije pripadnosti (etničke, vjerske, nacionalne)?
  - a) Da: 37% anketiranih osoba
  - b) Ne: 61% anketiranih osoba
  - c) oni koji se nisu izjasnili: 2% anketiranih osoba
5. Da li je šamar nasilje?
  - a) Da: 54% anketiranih osoba
  - b) Ne: 43% anketiranih osoba
  - c) oni koji se nisu izjasnili: 3% anketiranih osoba
6. Da li je verbalno vrijeđanje nasilje?
  - a) Da: 70% anketiranih osoba
  - b) Ne: 28% anketiranih osoba
  - c) oni koji se nisu izjasnili: 2% anketiranih osoba
7. Da li si doživio/la obiteljsko nasilje?
  - a) Da: 11% anketiranih osoba
  - b) Ne: 87% anketiranih osoba
  - c) oni koji se nisu izjasnili: 2% anketiranih osoba
8. Da li bi nekome prijavio/la kada doživiš obiteljsko nasilje?
  - a) Da: 61% anketiranih osoba
  - b) Ne: 37% anketiranih osoba
  - c) oni koji se nisu izjasnili: 2% anketiranih osoba
9. Da li dozvoljavaš emotivno ucjenjivanje?
  - a) Da: 13% anketiranih osoba
  - b) Ne: 85% anketiranih osoba
  - c) oni koji se nisu izjasnili: 2% anketiranih osoba

10. Da li si bio/la prisiljena na seksualni odnos?
- a) Da: 9% anketiranih osoba
  - b) Ne: 89% anketiranih osoba
  - c) oni koji se nisu izjasnili: 2% anketiranih osoba
11. Da li bi zbog ljubavi trpio/la bilo kakvu vrstu nasilja?
- a) Da: 17% anketiranih osoba
  - b) Ne: 82% anketiranih osoba
  - c) oni koji se nisu izjasnili: 2% anketiranih osoba
12. Da li osobe s invaliditetom smatraš manje vrijednima?
- a) Da: 6% anketiranih osoba
  - b) Ne: 93% anketiranih osoba
  - c) oni koji se nisu izjasnili: 2% anketiranih osoba
13. Da li, ako imaš priliku, pomažeš osobi s invaliditetom?
- a) Da: 86% anketiranih osoba
  - b) Ne: 12% anketiranih osoba
  - c) oni koji se nisu izjasnili: 2% anketiranih osoba

2. Ekonomska škola

Broj ispitanika u Ekonomskoj školi: 100, u dobi između 16-19 godina / 65 ženskih osoba i 35 muških osoba

1. Da li si ikada konzumirao/la (moguće zaokružiti više odgovora):
- a) Cigarete: 69% anketiranih osoba
  - b) Alkohol: 93% anketiranih osoba
  - c) lake droge (marihuana, ekstazi, LSD...): 21% anketiranih osoba
  - d) teške droge (kokain, heroin...): 2% anketiranih osoba
  - e) nisu konzumirali ništa 4% anketiranih osoba
2. Koliko cigareta dnevno popužite?
- a. niti jednu: 65% anketiranih osoba
  - b. 1-2: 3% anketiranih osoba
  - c. 5-10: 25% anketiranih osoba
  - d. Kutiju i više: 7% anketiranih osoba
  - e. Oni koji se nisu izjasnili: 0

3. Koliko često konzumiraš alkoholna pića?

- a. Nikada: 24% anketiranih osoba
- b. 1-2 puta tjedno (vikend): 73% anketiranih osoba
- c. Svaki dan: 1% anketiranih osoba
- d. Oni koji se nisu izjasnili: 2% anketiranih osoba

4. Koliko često koristiš lake droge?

- a. Nikada: 72% anketiranih osoba
- b. probao/la sam jednom: 22% anketiranih osoba
- c. vikendom: 5% anketiranih osoba
- d. svaki dan: 0
- e. oni koji se nisu izjasnili: 1% anketiranih osoba

5. Koliko često koristiš teške droge?

- a. Nikada: 97% anketiranih osoba
- b. probao/la sam jednom: 2% anketiranih osoba
- c. vikendom: 0
- d. svaki dan: 0
- e. oni koji se nisu izjasnili: 1% anketiranih osoba

6. Prvi spolni odnos imao/la sam s koliko godina:

- a. nisam još: 43% anketiranih osoba
- b. prosječne godine spolno aktivnih 15.89 godina: 55% anketiranih osoba
- c. oni koji se nisu izjasnili: 7% anketiranih osoba

7. Koliko si partnera/ica imao/la?

- a. nisam imao/la spolni odnos: 43% anketiranih osoba
- b. prosjek seksualnih partnera 3,24 osoba: 54% anketiranih osoba
- c. oni koji se nisu izjasnili: 3% anketiranih osoba

8. Koristiš li kontracepciju?

- a. Da: 44% anketiranih osoba
- b. Ne: 49% anketiranih osoba
- c. oni koji se nisu izjasnili: 7% anketiranih osoba

9. Koju kontracepciju koristiš?

- a. prekinuti snošaj: 8% anketiranih osoba
- b. kondom: 51% anketiranih osoba
- c. oralnu kontracepciju (tablete): 3% anketiranih osoba

- d. ostalo (spirala, dijafragma...): 2% anketiranih osoba
- e. oni koji se nisu izjasnili: 36% anketiranih osoba

10. Da li si ostala trudna i ako jesi što si učinila?

65 osoba ženskog spola odgovaralo je na ovo postavljeno pitanje

- a. Nisam: 95% anketiranih osoba
- b. pobacila sam: 2% anketiranih osoba
- c. rodila sam: 0
- d. oni koji se nisu izjasnili: 3% anketiranih osoba

11. Koje od ovih bolesti smatraš spolno prenosivim?

- a. Klamidija: 25% anketiranih osoba
- b. Trihomonas: 10% anketiranih osoba
- c. sifilis i gonoreja: 66% anketiranih osoba
- d. herpes: 24% anketiranih osoba
- e. AIDS (SIDA): 97% anketiranih osoba
- f. Oni koji se nisu izjasnili: 1% anketiranih osoba

12. Na koje načine se možeš zaštititi od spolno prenosivih bolesti?

- a. Apstinencija: 23% anketiranih osoba
- b. Kondom: 95% anketiranih osoba
- c. oralna kontracepcija: 3% anketiranih osoba
- d. druga kontracepcijska sredstva: 23% anketiranih osoba
- e. cijepljenje: 18% anketiranih osoba
- f. kontroliranim brojem partnera: 41% anketiranih osoba
- g. oni koji se nisu izjasnili: 2% anketiranih osoba

13. Kojim od ovih načina se možeš zaraziti HIV-om?

- a. rukovanjem i poljupcem: 8% anketiranih osoba
- b. korištenjem zajedničkih toaleta: 10% anketiranih osoba
- c. preko krvi: 85% anketiranih osoba
- d. nezaštićenim spolnim odnosom: 87% anketiranih osoba
- e. preko igle: 80% anketiranih osoba
- f. oni koji se nisu izjasnili: 1% anketiranih osoba

14. Ako ti je dijagnosticiran virus HIV-a da li imaš AIDS?

- a. Da: 42% anketiranih osoba
- b. Ne: 56% anketiranih osoba
- c. oni koji se nisu izjasnili: 2% anketiranih osoba

15. Da li si se ikad testirao/la na spolno prenosive bolesti?

- a. Da: 2% anketiranih osoba
- b. Ne: 97% anketiranih osoba
- c. oni koji se nisu izjasnili: 1% anketiranih osoba

NASILJE I TOLERANCIJA

1. Da li si u školi doživio/la bilo koji oblik nasilja (ruganje, vrijeđanje, ismijavanje, tučnjava)?

- a. Da: 57% anketiranih osoba
- b. Ne: 43% anketiranih osoba

2. Da li si doživio/la napad od strane nastavnika/profesora (verbalno, fizički, seksualno)?

- a. Da: 22% anketiranih osoba
- b. Ne: 78% anketiranih osoba

3. Da li te okolina osuđivala zbog drugačijeg načina razmišljanja?

- a. Da: 36% anketiranih osoba
- b. Ne: 62% anketiranih osoba
- c. oni koji se nisu izjasnili: 2% anketiranih osoba

4. Da li si ti osuđivao/la nekog zbog drugačije pripadnosti (etničke, vjerske, nacionalne)?

- a. Da: 24% anketiranih osoba
- b. Ne: 76% anketiranih osoba

5. Da li je šamar nasilje?

- a. Da: 80% anketiranih osoba
- b. Ne: 20% anketiranih osoba

6. Da li je verbalno vrijeđanje nasilje?

- a. Da: 85% anketiranih osoba
- b. Ne: 15% anketiranih osoba

7. Da li si doživio/la obiteljsko nasilje?

- a. Da: 14% anketiranih osoba
- b. Ne: 86% anketiranih osoba

8. Da li bi nekome prijavio/la kada doživiš obiteljsko nasilje?

- a. Da: 59% anketiranih osoba
- b. Ne: 40% anketiranih osoba

- c. oni koji se nisu izjasnili: 1% anketiranih osoba
9. Da li dozvoljavaš emotivno ucjenjivanje?
- a. Da: 11% anketiranih osoba
  - b. Ne: 89% anketiranih osoba
10. Da li si bio/la prisiljena na seksualni odnos?
- a. Da: 3% anketiranih osoba
  - b. Ne: 97% anketiranih osoba
11. Da li bi zbog ljubavi trpio/la bilo kakvu vrstu nasilja?
- a. Da: 8% anketiranih osoba
  - b. Ne: 82% anketiranih osoba
12. Da li osobe s invaliditetom smatraš manje vrijednima?
- a. Da: 2% anketiranih osoba
  - b. Ne: 98% anketiranih osoba
13. Da li, ako imaš priliku, pomažeš osobi s invaliditetom?
- a. Da: 96% anketiranih osoba
  - b. Ne: 4% anketiranih osoba

3. Strukovna škola

Broj ispitanika u Strukovnoj školi: 69 u dobi između 16 – 19 godina/ 47 ženskih osoba
i 22 muške osobe

1. Da li si ikada konzumirao/la (moguće zaokružiti više odgovora):
- a. Cigarete: 74% anketiranih osoba
  - b. Alkohol: 84% anketiranih osoba
  - c. lake droge (marihuana, ekstazi, LSD...): 26% anketiranih osoba
  - d. teške droge (kokain, heroin...): 3% anketiranih osoba
  - e. nisu konzumirali ništa: 4% anketiranih osoba
2. Koliko cigareta dnevno popužite?
- a. niti jednu: 33% anketiranih osoba
  - b. 1-2: 13% anketiranih osoba
  - c. 5-10: 46% anketiranih osoba
  - d. Kutiju i više: 7% anketiranih osoba

3. Koliko često konzumiraš alkoholna pića?

- a. Nikada: 17% anketiranih osoba
- b. 1-2 puta tjedno (vikend): 75% anketiranih osoba
- c. Svaki dan: 7% anketiranih osoba

4. Koliko često koristiš lake droge?

- a. Nikada: 74% anketiranih osoba
- b. probao/la sam jednom: 23% anketiranih osoba
- c. vikendom: 3% anketiranih osoba
- d. svaki dan: 0

5. Koliko često koristiš teške droge?

- a. Nikada: 96% anketiranih osoba
- b. probao/la sam jednom: 1% anketiranih osoba
- c. vikendom: 1% anketiranih osoba
- d. svaki dan: 1% anketiranih osoba

6. Prvi spolni odnos imao/la sam s koliko godina:

- a. nisam još: 32% anketiranih osoba
- b. prosječne godine spolno aktivnih 16.02 godina: 49% anketiranih osoba
- c. oni koji se nisu izjasnili: 19% anketiranih osoba

7. Koliko si partnera/ica imao/la?

- a. nisam imao/la spolni odnos: 29% anketiranih osoba
- b. prosjek seksualnih partnera 1,75 osoba: 46% anketiranih osoba
- c. oni koji se nisu izjasnili: 25% anketiranih osoba

8. Koristiš li kontracepciju?

- a. Da: 26% anketiranih osoba
- b. Ne: 52% anketiranih osoba
- c. oni koji se nisu izjasnili: 22% anketiranih osoba

9. Koju kontracepciju koristiš?

- a. prekinuti snošaj: 7% anketiranih osoba
- b. kondom: 36% anketiranih osoba
- c. oralnu kontracepciju (tablete): 0
- d. ostalo (spirala, dijafragma...): 0
- e. oni koji se nisu izjasnili: 57% anketiranih osoba

10. Da li si ostala trudna i ako jesi što si učinila?

47 soba ženskog spola odgovaralo je na ovo postavljeno pitanje

- a. Nisam: 72% anketiranih osoba
- b. pobacila sam: 2 anketirane osobe
- c. rodila sam: 2 anketirane osobe
- d. oni koji se nisu izjasnili: 23% anketiranih osoba

11. Koje od ovih bolesti smatraš spolno prenosivim?

- a. Klamidija: 33% anketiranih osoba
- b. Trihomonas: 22% anketiranih osoba
- c. sifilis i gonoreja: 48% anketiranih osoba
- d. herpes: 33% anketiranih osoba
- e. AIDS (SIDA): 97% anketiranih osoba

12. Na koje načine se možeš zaštititi od spolno prenosivih bolesti?

- a. Apstinencija: 29% anketiranih osoba
- b. Kondom: 93% anketiranih osoba
- c. oralna kontracepcija: 19% anketiranih osoba
- d. druga kontracepcijska sredstva: 26% anketiranih osoba
- e. cijepljenje: 23% anketiranih osoba
- f. kontroliranim brojem partnera: 33% anketiranih osoba

13. Kojim od ovih načina se možeš zaraziti HIV-om?

- a. rukovanjem i poljupcem: 23% anketiranih osoba
- b. korištenjem zajedničkih toaleta: 23% anketiranih osoba
- c. preko krvi: 71% anketiranih osoba
- d. nezaštićenim spolnim odnosom: 81% anketiranih osoba
- e. preko igle: 60% anketiranih osoba
- f. oni koji se nisu izjasnili: 1% anketiranih osoba

14. Ako ti je dijagnosticiran virus HIV-a da li imaš AIDS?

- a. Da: 22% anketiranih osoba
- b. Ne: 72% anketiranih osoba
- c. oni koji se nisu izjasnili: 6% anketiranih osoba

15. Da li si se ikad testirao/la na spolno prenosive bolesti?

- a. Da: 3% anketiranih osoba
- b. Ne: 91% anketiranih osoba
- c. oni koji se nisu izjasnili: 6% anketiranih osoba

NASILJE I TOLERANCIJA

1. Da li si u školi doživio/la bilo koji oblik nasilja (rugaње, vrijeđanje, ismijavanje, tučnjava)?

- a. Da: 38% anketiranih osoba
- b. Ne: 62% anketiranih osoba

2. Da li si doživio/la napad od strane nastavnika/profesora (verbalno, fizički, seksualno)?

- a. Da: 13% anketiranih osoba
- b. Ne: 87% anketiranih osoba

3. Da li te okolina osuđivala zbog drugačijeg načina razmišljanja?

- a. Da: 32% anketiranih osoba
- b. Ne: 65% anketiranih osoba
- c. oni koji se nisu izjasnili: 3% anketiranih osoba

4. Da li si ti osuđivao/la nekog zbog drugačije pripadnosti (etničke, vjerske, nacionalne)?

- a. Da: 12% anketiranih osoba
- b. Ne: 88% anketiranih osoba

5. Da li je šamar nasilje?

- a. Da: 55% anketiranih osoba
- b. Ne: 45% anketiranih osoba

6. Da li je verbalno vrijeđanje nasilje?

- a. Da: 67% anketiranih osoba
- b. Ne: 33% anketiranih osoba

7. Da li si doživio/la obiteljsko nasilje?

- a. Da: 13% anketiranih osoba
- b. Ne: 87% anketiranih osoba

8. Da li bi nekome prijavio/la kada doživiš obiteljsko nasilje?

- a. Da: 46% anketiranih osoba
- b. Ne: 54% anketiranih osoba

9. Da li dozvoljavaš emotivno ucjenjivanje?

- a. Da: 6% anketiranih osoba
- b. Ne: 93% anketiranih osoba
- c. oni koji se nisu izjasnili: 1% anketiranih osoba

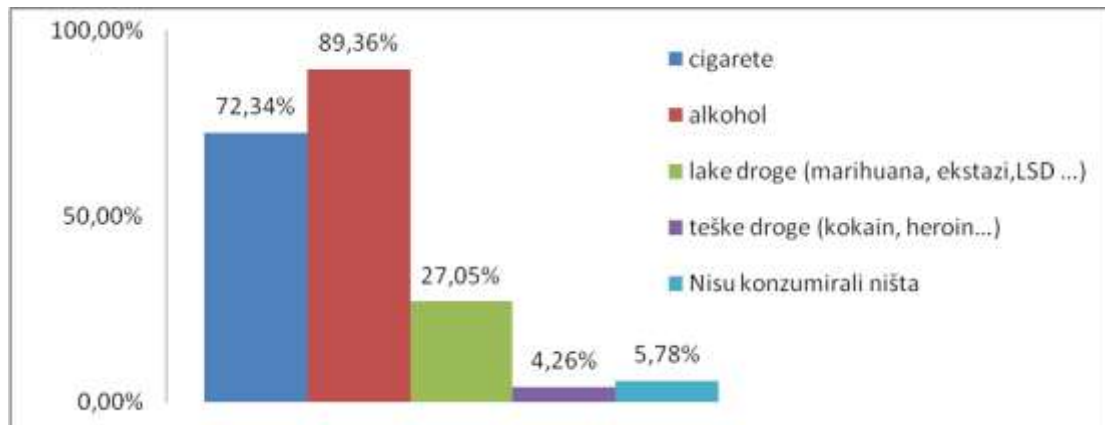
10. Da li si bio/la prisiljena na seksualni odnos?
- Da: 3% anketiranih osoba
  - Ne: 97% anketiranih osoba
11. Da li bi zbog ljubavi trpio/la bilo kakvu vrstu nasilja?
- Da: 1% anketiranih osoba
  - Ne: 97% anketiranih osoba
  - oni koji se nisu izjasnili: 1% anketiranih osoba
12. Da li osobe s invaliditetom smatraš manje vrijednima?
- Da: 1% anketiranih osoba
  - Ne: 99% anketiranih osoba
13. Da li, ako imaš priliku, pomažeš osobi s invaliditetom?
- Da: 90% anketiranih osoba
  - Ne: 10% anketiranih osoba
  - oni koji se nisu izjasnili

V. Analiza podataka

U skladu s prethodno prikazanim podacima u nastavku slijedi analiza istih na uzorku od 329 osoba/ispitanika u dobi između 16-29 godina /153 ženskih osoba i 186 muških osoba:

- srednjoškolaca 278 (Tehnička, Ekonomska i Strukovna škola)
- ostali 51.

1. Da li si ikada konzumirao/la (moguće zaokružiti više odgovora):
- cigarete: 72% anketiranih osoba
  - alkohol: 89% anketiranih osoba
  - lake droge (marihuana, ekstazi, LSD...): 27% anketiranih osoba
  - teške droge (kokain, heroin...): 4% anketiranih osoba
  - nisu konzumirali ništa: 6% anketiranih osoba

2. Koliko cigareta dnevno popužite?

- a) niti jednu: 54% anketiranih osoba
- b) 1-2: 7% anketiranih osoba
- c) 5-10: 28% anketiranih osoba
- d) Kutiju i više: 11% anketiranih osoba
- e) Oni koji se nisu izjasnili: 1% anketiranih osoba

3. Koliko često konzumiraš alkoholna pića?

- a) Nikada: 20% anketiranih osoba
- b) 1-2 puta tjedno (vikend): 74% anketiranih osoba
- c) Svaki dan: 5% anketiranih osoba
- d) Oni koji se nisu izjasnili: 1% anketiranih osoba

4. Koliko često koristiš lake droge?

- a) Nikada: 71% anketiranih osoba
- b) probao/la sam jednom: 20% anketiranih osoba
- c) vikendom: 7% anketiranih osoba
- d) svaki dan: 2% anketiranih osoba
- e) oni koji se nisu izjasnili: 0,30% anketiranih osoba

5. Koliko često koristiš teške droge?

- a) Nikada: 95% anketiranih osoba
- b) probao/la sam jednom: 4% anketiranih osoba
- c) vikendom: 0,30% anketiranih osoba
- d) svaki dan: 0,30% anketiranih osoba
- e) oni koji se nisu izjasnili: 0,30% anketiranih osoba

6. Prvi spolni odnos imao/la sam s koliko godina:

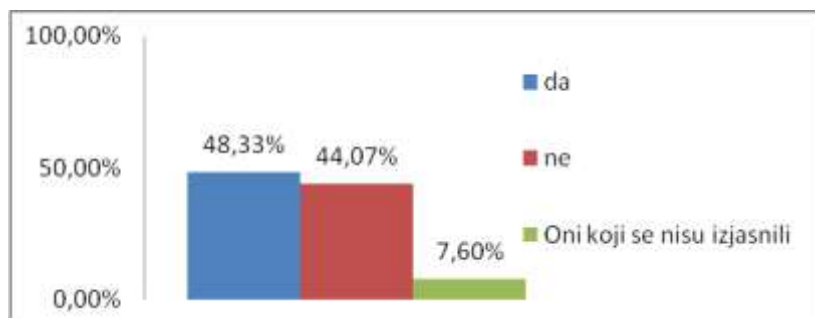
- a) nisam još: 36% anketiranih osoba
- b) prosječne godine spolno aktivnih 16,07 godina: 57% anketiranih osoba
- c) oni koji se nisu izjasnili: 5% anketiranih osoba

7. Koliko si partnera/ica imao/la?

- a) nisam imao/la spolni odnos: 36% anketiranih osoba
- b) prosjek seksualnih partnera 3,85 osoba: 57% anketiranih osoba
- c) oni koji se nisu izjasnili: 8% anketiranih osoba

8. Koristiš li kontracepciju?

- a) Da: 48% anketiranih osoba
- b) Ne: 44% anketiranih osoba
- c) oni koji se nisu izjasnili: 8% anketiranih osoba

9. Koju kontracepciju koristiš?

- a) prekinuti snošaj: 8% anketiranih osoba
- b) kondom: 57% anketiranih osoba
- c) oralnu kontracepciju (tablete): 4% anketiranih osoba
- d) ostalo (spirala, dijafragma...): 2% anketiranih osoba
- e) oni koji se nisu izjasnili: 31% anketiranih osoba

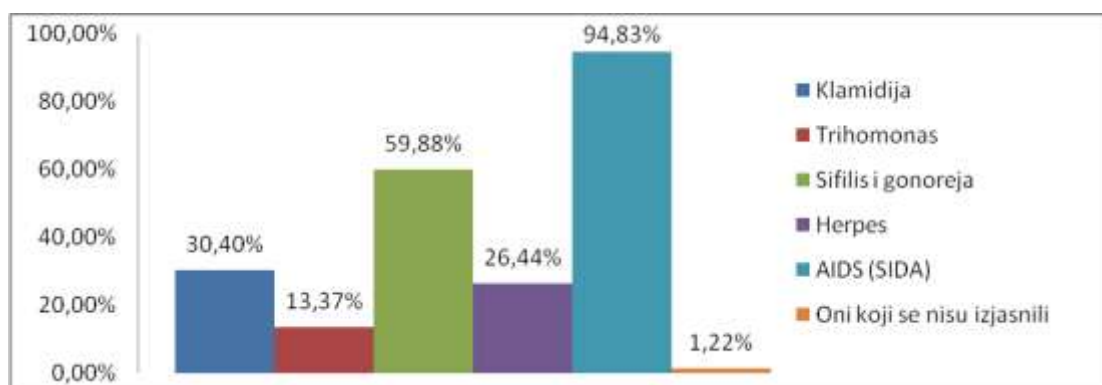
10. Da li si ostala trudna i ako jesi što si učinila?

153 osoba ženskog spola odgovaralo je na ovo postavljeno pitanje.

- a) Nisam: 86% anketiranih osoba
- b) pobacila sam: 2 anketirane osobe
- c) rodila sam: 3 anketirane osobe
- d) oni koji se nisu izjasnili: 9 anketiranih osoba

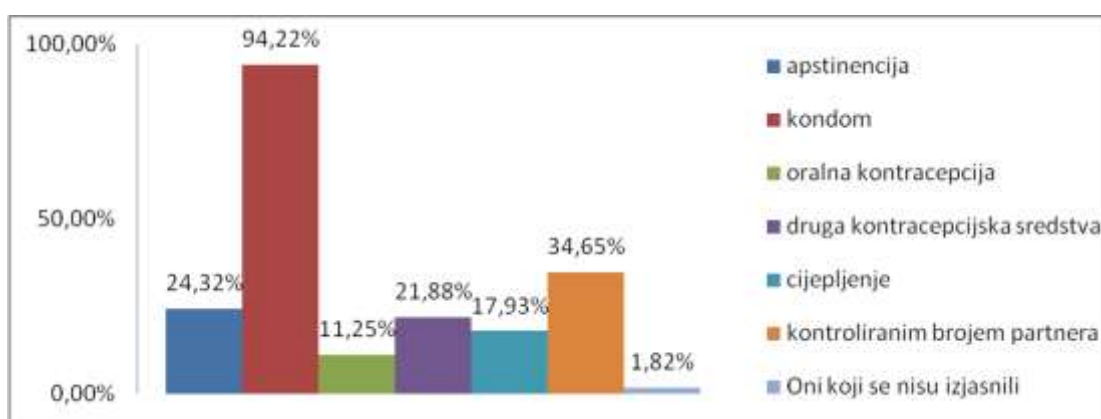
11. Koje od ovih bolesti smatraš spolno prenosivim?

- a) Klamidija: 30% anketiranih osoba
- b) Trihomonas: 13% anketiranih osoba
- c) sifilis i gonoreja: 60% anketiranih osoba
- d) herpes: 26% anketiranih osoba
- e) AIDS (SIDA): 95% anketiranih osoba
- f) Oni koji se nisu izjasnili: 1% anketiranih osoba

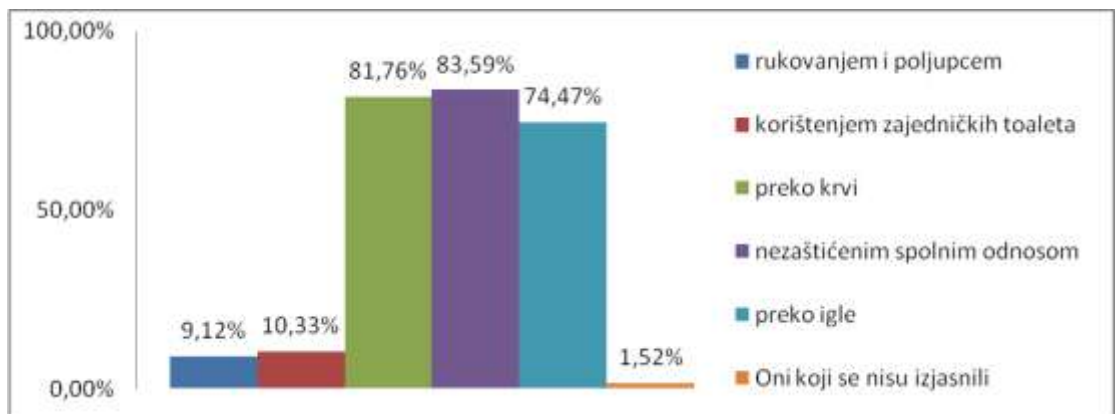
12. Na koje načine se možeš zaštititi od spolno prenosivih bolesti?

- a) Apstinencija: 24% anketiranih osoba
- b) Kondom: 94% anketiranih osoba
- c) oralna kontracepcija: 11% anketiranih osoba
- d) druga kontracepcijska sredstva: 22% anketiranih osoba
- e) cijepljenje: 18% anketiranih osoba
- f) kontroliranim brojem partnera: 35% anketiranih osoba
- g) oni koji se nisu izjasnili: 2% anketiranih osoba

13. Kojim od ovih načina se možeš zaraziti HIV-om?

- a) rukovanjem i poljupcem: 9% anketiranih osoba
- b) korištenjem zajedničkih toaleta: 10% anketiranih osoba
- c) preko krvi: 82% anketiranih osoba
- d) nezaštićenim spolnim odnosom: 84% anketiranih osoba
- e) preko igle: 74% anketiranih osoba
- f) oni koji se nisu izjasnili: 2% anketiranih osoba

14. Ako ti je dijagnosticiran virus HIV-a da li imaš AIDS?

- a) Da: 31% anketiranih osoba
- b) Ne: 65% anketiranih osoba
- c) oni koji se nisu izjasnili: 4% anketiranih osoba

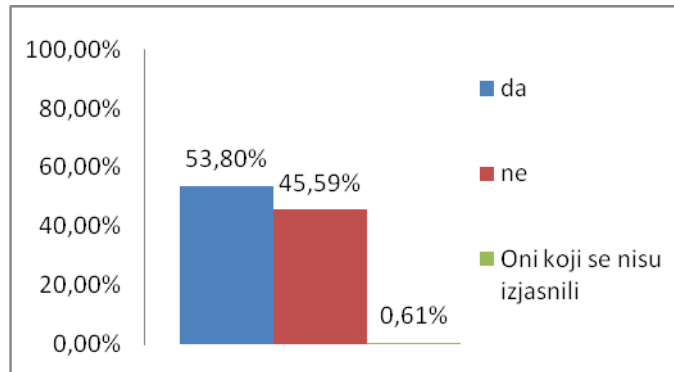
15. Da li si se ikad testirao/la na spolno prenosive bolesti?

- a) Da: 5% anketiranih osoba
- b) Ne: 92% anketiranih osoba
- c) oni koji se nisu izjasnili: 3% anketiranih osoba

NASILJE I TOLERANCIJA

1. Da li si u školi doživio/la bilo koji oblik nasilja (rugaње, vrijeđanje, ismijavanje, tučnjava)?

- a) Da: 54% anketiranih osoba
- b) Ne: 46% anketiranih osoba
- c) oni koji se nisu izjasnili: 0,61% anketiranih osoba

2. Da li si doživio/la napad od strane nastavnika/profesora (verbalno, fizički, seksualno)?

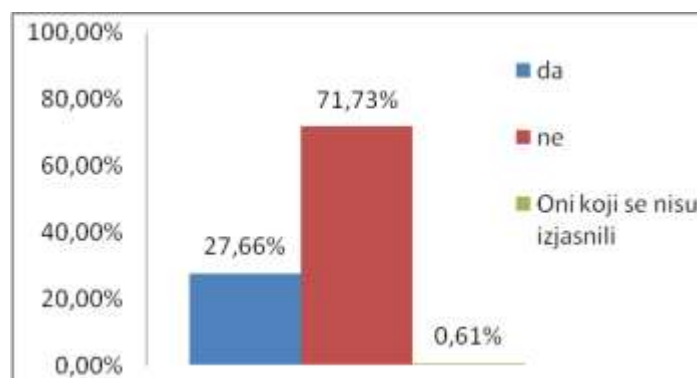
- a) Da: 22% anketiranih osoba
- b) Ne: 77% anketiranih osoba
- c) oni koji se nisu izjasnili: 2% anketiranih osoba

3. Da li te okolina osuđivala zbog drugačijeg načina razmišljanja?

- a) Da: 38% anketiranih osoba
- b) Ne: 60% anketiranih osoba
- c) oni koji se nisu izjasnili: 2% anketiranih osoba

4. Da li si ti osuđivao/la nekog zbog drugačije pripadnosti (etničke, vjerske, nacionalne)?

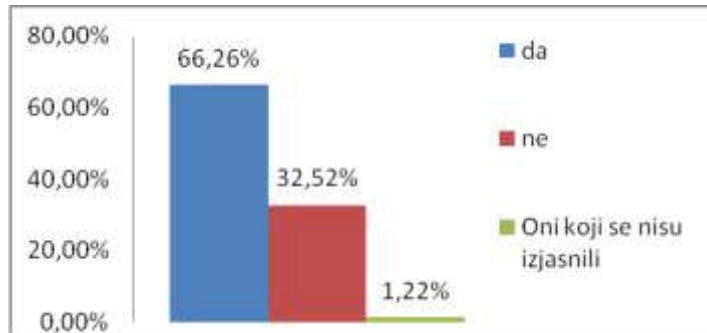
- a) Da: 28% anketiranih osoba
- b) Ne: 72% anketiranih osoba
- c) oni koji se nisu izjasnili: 0,61% anketiranih osoba

5. Da li je šamar nasilje?

- a) Da: 66% anketiranih osoba
- b) Ne: 33% anketiranih osoba
- c) oni koji se nisu izjasnili: 1% anketiranih osoba

6. Da li je verbalno vrijeđanje nasilje?

- a) Da: 75% anketiranih osoba
- b) Ne: 24% anketiranih osoba
- c) oni koji se nisu izjasnili: 1% anketiranih osoba

7. Da li si doživio/la obiteljsko nasilje?

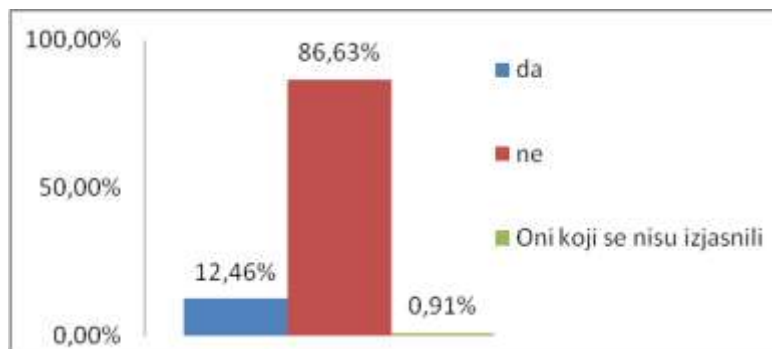
- a) Da: 13% anketiranih osoba
- b) Ne: 86% anketiranih osoba
- c) oni koji se nisu izjasnili: 1% anketiranih osoba

8. Da li bi nekome prijavio/la kada doživiš obiteljsko nasilje?

- a) Da: 62% anketiranih osoba
- b) Ne: 37% anketiranih osoba
- c) oni koji se nisu izjasnili: 1% anketiranih osoba

9. Da li dozvoljavaš emotivno ucjenjivanje?

- a) Da: 12% anketiranih osoba
- b) Ne: 87% anketiranih osoba
- c) oni koji se nisu izjasnili: 1% anketiranih osoba

10. Da li si bio/la prisiljena na seksualni odnos?

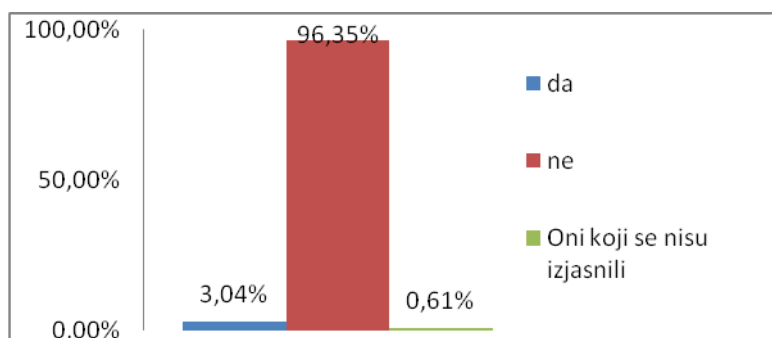
- a) Da: 7% anketiranih osoba
- b) Ne: 92% anketiranih osoba
- c) oni koji se nisu izjasnili: 1% anketiranih osoba

11. Da li bi zbog ljubavi trpio/la bilo kakvu vrstu nasilja?

- a) Da: 11% anketiranih osoba
- b) Ne: 88% anketiranih osoba
- c) oni koji se nisu izjasnili: 1% anketiranih osoba

12. Da li osobe s invaliditetom smatraš manje vrijednima?

- a) Da: 3% anketiranih osoba
- b) Ne: 96% anketiranih osoba
- c) oni koji se nisu izjasnili: 1% anketiranih osoba

13. Da li, ako imaš priliku, pomažeš osobi s invaliditetom?

- a) Da: 91% anketiranih osoba
- b) Ne: 8% anketiranih osoba
- c) oni koji se nisu izjasnili: 1% anketiranih osoba

VI. Rezultati istraživanja

Rezultati ovoga istraživanja ukazuju na sljedeće:

- mladi u Vukovaru (većinom maloljetnici) konzumiraju alkohol (njih 90%) i cigarete
- 58% mladih u Vukovaru je spolno aktivno
- mladi su nedostatno informirani i educirani o različitim oblicima kontracepcije i spolno prenosivim bolestima (5% ih se samo testiralo na spolno prenosive bolesti)
- visok je prag tolerancije nasilja kod mladih (33% mladih ne misli da je šamar nasilje)
- više od polovice ispitanika (54%) je doživjelo neki oblik nasilja u školi
- visok je prag etničke, vjerske i nacionalne tolerancije kod mladih u Vukovaru (72%)
- 95% ispitanika nikada nije probalo teške droge.

4. ZAKLJUČAK

Prema svemu do sada obrazloženom u ovom tekstu, a na temelju rezultata istraživanja moguće je zaključiti sljedeće:⁴²

1. mladi grada Vukovara kao društvena skupina posjeduju *stvarne* i *pripisane* socijalne značajke koje određuju njihovu društvenu ulogu, a posljedica čega je njihova nedovoljna integracija u ukupan društveni život grada Vukovara te njihov nepovoljniji društveni status u usporedbi sa starijima građanima;
2. *stvarne socijalne značajke* koje se mogu pripisati mladima u Vukovaru temeljem dobivenih rezultata ovoga istraživanja uključuju sljedeće:
  - visoka neinformiranost, neznanje i nezainteresiranost mladih o institucionalnom i zakonodavnom okviru koji regulira njihova prava i osigurava ispunjenje njihovih potreba u društvu;
  - visoka neinformiranost, neznanje i nezainteresiranost mladih o postojećoj institucionalnoj infrastrukturi za mlade koja postoji/ne postoji u gradu Vukovaru;
  - izrazita potreba mladih za ispunjavanjem njihovih prava i želja u velikom je nesrazmjeru sa njihovim potencijalom za ostvarivanje istih jer ukazuje na činjenicu da želje i mogućnosti nisu usklađene.
3. *pripisane socijalne značajke* koje se mogu pripisati mladima u Vukovaru temeljem dobivenih rezultata ovoga istraživanja uključuju sljedeće:
  - mladi su neprilagođene osobe koje karakterizira nesklad između psihofizičke i tzv. socijalne zrelosti⁴³ što zahtijeva od vukovarskog društva i lokalnih zajednica poseban odnos prema njihovim interesima, problemima, potrebama i životnim perspektivama;

---

⁴² Uzimajući u obzir *Objedinjeno izvješće o provedbi Nacionalnog programa djelovanja za mlade za 2006., 2007. i 2008. godinu* u dokumentu: *Nacionalni program za mlade od 2009. do 2013. godine*, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti RH, 2009.

⁴³ Više nisu zaštićeni kao djeca, a još ne uživaju sve mogućnosti i pogodnosti dostupne odraslima. U: *Nacionalni program za mlade od 2009. do 2013. godine*, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti RH, 2009.

- nedovoljna je društvena integriranost mladih u Vukovaru zbog njihove isključenosti ili nedovoljne uključenosti u gospodarske, političke i društvene procese te se kao takvi tretiraju dvojako: i kao društveni resurs i kao društveni problem;
- fragmentiran rad sa mladima i njihova institucionalizirana segregacija u vukovarskom društvu kao poslijeratna posljedica dodatno atomizira mlade i slabi njihovu generacijsku povezanost i društvenu moć za promjene te su oni dvostruko dezintegrirani: i unutar vlastite generacije i unutar šire vukovarske društvene zajednice;
- vukovarska mladež je nehomogenizirana⁴⁴ društvena skupina koja se unutar sebe razlikuje po socijalnom porijeklu, uvjetima obiteljske i šire društvene socijalizacije, obrazovnim postignućima, socio-profesionalnom statusu, stilovima života, životnim aspiracijama, političkim opredjeljenjima, obrascima ponašanja i slično.

5. PREPORUKE

Nacionalni program za mlade od 2009. do 2013. godine predstavlja temeljni dokument po kojem se na regionalnim i lokalnim razinama izrađuju strateški i programski dokumenti razvoja i potpore mladima. Ono što je bitno za naglasiti jeste da niti prethodni programski dokumenti⁴⁵ kao ni ovaj posljednji svoje ciljeve, razvojne mjere i aktivnosti ne temelji na sveobuhvatnom istraživanju provedenom na populaciji mladih u Republici Hrvatskoj. Slijedom navedenog postavlja se pitanje do koje razine i može li uopće takva politika za mlade polučiti pozitivne rezultate. Naime, kako je u nedostatku takvoga jednoga istraživanja Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti kao nacionalno tijelo koje koordinira provedbu politike za mlade pristupilo izradi novoga programa za period 2009. – 2013., programski okvir je moralo definirati sukladno zaprimljenim izvješćima nositelja mjera na regionalnim i lokalnim razinama provedbe nacionalne strategije. *Objedinjeno izvješće*⁴⁶ koje je na

⁴⁴ Vidi dodatne komentare i mišljenja ispitanika prikazanog istraživanja Europskog doma Vukovar a koja daju gore navedene karakteristike populacije vukovarske mladeži.

⁴⁵ Nacionalni programi djelovanja za mlade za 2006., 2007. i 2008. U: *Nacionalni program za mlade od 2009. do 2013. godine*, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti RH, 2009.

⁴⁶ Objedinjeno izvješće o provedbi Nacionalnog programa djelovanja za mlade za 2006., 2007. i 2008. godinu. U: *Nacionalni program za mlade od 2009. do 2013. godine*, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti RH, 2009.

taj način nastalo daje prikaz pozitivnih iskustava provedbe mjera i aktivnosti politike za mlade te ukazuje na činjenicu da je potrebno usklađivanje opsega i aktivnosti sa stvarnim financijskim i kadrovskim sposobnostima nadležnih tijela od nacionalne do regionalne i lokalne razine kako bi se iste implementirale u okviru propisanog djelokruga rada. Stoga je potrebno naglasiti, da je temeljenje novoga *Programa* na rezultatima *Objedinjenog izvješća*, problematično jer ono predstavlja samo djelomičan prikaz stanja i učinkovitosti provedene politike za mlade u RH. Još uvijek ostaje upitnim činjenica da se kao prioritet nije definirala potreba sveobuhvatnog istraživanja cjelokupne populacije mladih u RH i utvrdilo stvarno stanje, potrebe i mogućnosti generacija koje trebaju stvarati ovu državu u sljedećem razdoblju velikih društvenih promjena i ulaska u EU. K tome je bitno naglasiti da također u izradi novoga *Programa* nisu uzimali ostali strateški dokumenti na nacionalnoj razini kako bi se politika za mlade uskladila sa programskim ciljevima ostalih razvojnih politika države. Isto tako, ograničenost Programa na fiskalni kapacitet nadležnih tijela koja provode politiku mladih na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini uvelike smanjuje učinkovitost provedbe zacrtanih ciljeva, mjera i aktivnosti jer ne uzima u obzir civilni sektor koji ima i financijski i kadrovski potencijal kojim može doprinijeti implementaciji programa za mlade. I u konačnici, *Program* ne uzima u obzir specifičnosti određenih populacija mladih (osim onih koji se odnose na etničku pripadnost, invaliditet i poteškoće u razvoju) kao što su ona u području poput Vukovarsko-srijemske županije i grada Vukovara, a koja su uvelike obilježena problematikom rata i poslijeratnog procesa mirne reintegracije hrvatskoga Podunavlja.⁴⁷ Stoga ne iznenađuje da već prethodno spomenuti Program rada za 2010. godine, Savjeta mladih Vukovarsko-srijemske županije predstavlja samo dokument koji zadovoljava administrativne i zakonske odrednice proklamirane državne politike za mlade u RH te sadrži „popis želja“ u kojem 6. razvojnih smjernica sa pripadajućim razvojnim prioritetima ne predstavljaju smislen razvojni program koji se temelji na stvarnoj slici stanja mladih u županiji.⁴⁸

---

⁴⁷ Za više informacija o specifičnoj problematici vukovarske populacije vidi: *Sociološki pristup u kritičkom preispitivanju društvenih posljedica „mirne reintegracije“ u Vukovaru*, U: Mirna reintegracija hrvatskoga Podunavlja: znanstveni, empirijski i iskustveni uvidi, Ur. Dražen Živić i Sandra Cvikić, Institut društvenih istraživanja Ivo Pilar, Područni centar Vukovar, Zagreb-Vukovar, 2010. str. 131-169.

⁴⁸ Kao što to nije učinjeno na nacionalnoj razini, tako ni županijska razina nije provela sveobuhvatno istraživanje populacije mladih i utvrdila stvarno stanje stvari kako bi razvojne smjernice, prioriteti i aktivnosti imali učinka i djelovanje u skladu sa potrebama mladih na lokalnim razinama.

Razvidno je stoga da ova slika stanja o potrebama mladih u gradu Vukovaru svakako može poslužiti i treba biti temelj izrade Programa za mlade Grada Vukovara koji predstavlja institucionalni okvir rada i djelovanja mladih. *Preporuča se stoga da se rezultati ovog istraživanja upotrijebe pri izradi i definiranju Programa za mlade Grada Vukovara kao i svih razvojnih dokumenata, programa i aktivnosti koje nadležna državna tijela na županijskoj i lokalnoj razini provode sa i za mlade.*

Na temelju dobivenih rezultata prethodno prikazanih istra istraživanja potrebno je u izradi planskih dokumenata kojima se žele riješiti problemi mladih i uključiti ih u društveni život grada Vukovara osigurati sljedeće:

1. prije uvođenja institucionalne strukture potpore mladima (prostor, planski dokumenti, tijela/organizacije) u gradu Vukovaru potrebno je uvesti u *obrazovni sustav edukaciju* o - a) pravima ali i obvezama mladih o temeljnim demokratskim načelima društva u kojemu žive; b) svim oblicima ovisnosti mladih i borbi protiv istih; c) seksualnoj aktivnosti, zaštiti i prevenciji spolno prenosivih bolesti - kako bi se stvorio preduvjet za njihovo samosvjesno, odgovorno i aktivno sudjelovanje u zajednici;
2. *informirati građane Vukovara*⁴⁹ o problemima mladih putem javnih glasila – tiska i radija – i u isto ih vrijeme *educirati* o tome kako postupati, pomoći i raditi s mladima i na taj način im osigurati dobre životne perspektive u budućnosti;
3. *osigurati institucionalnu potporu* gradske uprave kroz izradu Programa rada za mlade te pomoći u formiranju organizacijskih tijela (klubova mladih, vijeća i savjeta mladih) u okviru kojih će se isti provoditi;
4. *osigurati financijsku potporu* gradske uprave radu i djelovanju mladih u Vukovaru za implementaciju njihovog Programa, projekata i aktivnosti kroz tijela i organizacije mladih;
5. po ispunjavanju gore navedenih pretpostavki, *osigurati zajednički prostor* (centar za mlade) za djelovanje i rad tijela i organizacija mladih u Vukovaru.

---

⁴⁹ Kao što je već vidljivo iz prethodno prikazanog istraživanja Mirovne grupe mladih „Dunav“ 92% svih anketiranih mladih osoba je potvrdilo činjenicu da su im sami trgovci/ugostitelji prodavali cigarete i alkohol premda su znali da su maloljetne osobe.

U Vukovaru, 5. prosinca 2011. godine

Mr. Sandra Cvikić